

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សទ្ទានុក្រម
វិទ្យាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យា
ខ្មែរ-អង់គ្លេស-បារាំង

LEXICON
OF
SCIENCE AND TECHNOLOGY
Khmer-English-French

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យា

មិថុនា ២០១៤

អាសយដ្ឋាន: មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី, សង្កាត់កាកាប, ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ, រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទវ៉ែ: (៨៥៥) ១២ ៩១១ ៣៥៧ / (៨៥៥) ១២ ៩០៦ ៥៨៥, អ៊ីមែល: info@nckl.gov.kh, គេហទំព័រ: www.nckl.gov.kh

មុព្វកថា

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ក.ខ.) មានភារកិច្ចស្វែងរកឯកភាពឲ្យភាសាខ្មែរ ទាំងក្នុងវិស័យអក្ខរាវិទ្ធី ទាំងក្នុងវិស័យពាក្យពេចន៍។ ទោះក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រក្តី (គណិតវិទ្យា រូបវិទ្យា...) ឬក្នុងបច្ចេកវិទ្យាក្តី សុទ្ធតែមានពាក្យប្រែជាខ្មែរផង និង ពាក្យកម្ចីសុទ្ធសាធផង។ ពាក្យទាំងនេះសុទ្ធតែត្រូវបានក.ជ.ក.ខ.សម្រួលអក្ខរាវិទ្ធីដោយយកលំនាំតាមអក្ខរាវិទ្ធីនៃវចនានុក្រមរៀបរៀងដោយសម្តេចសង្ឃរាជ ជួន ណាត និង បោះពុម្ពផ្សាយដោយពុទ្ធសាសនសប្បុរសភាគ ត្រាទី៥។

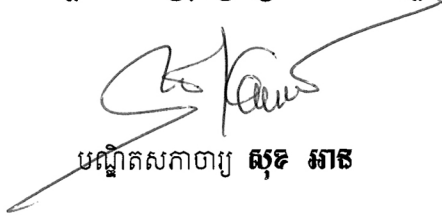
ពាក្យទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានគេប្រើយូរពេលកន្លងមកហើយ ហើយ កង្វះឯកភាពមានតិចតួចបំផុត ស្ទើរតែគ្មានផង : ការអនុម័តរបស់ក.ជ.ក.ខ.គ្រាន់តែជាការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការដើម្បីកុំឲ្យមានអ្នកណាប្រើពាក្យថ្មីផ្សេង នាំឲ្យបាត់ឯកភាព។

ចំពោះពាក្យទាក់ទងនឹងបច្ចេកវិទ្យាវិញ ជាពិសេសពាក្យទាក់ទងនឹងកុំព្យូទ័រ ការប្រើពាក្យកំពុងចោទជាបញ្ហា, ឧ. អ្នកខ្លះប្រើពាក្យ«mouse»ខ្ចីពីភាសាអង់គ្លេស អ្នកខ្លះប្រែជាខ្មែរថា «កណ្តុរ» ជាដើម។ សូម្បីតែពាក្យកម្ចី«internet»ដែលស្ទើរតែក្លាយទៅជាពាក្យខ្មែរទៅហើយ ក៏នៅប្រើសូរ និងអក្ខរាវិទ្ធីមិនទាន់ដូចគ្នានៅឡើយ : ខ្លះសរសេរ«អ៊ិនធឺណិត» ខ្លះសរសេរ «អ៊ិនធើណិត» ខ្លះសរសេរ«អ៊ិនធីណិត»...។ សទ្ទានុក្រមនៃពាក្យរបស់វិទ្យាសាស្ត្រនិងរបស់បច្ចេកវិទ្យាដែលក.ជ.ក.ខ.កំពុងរៀបចំផ្សព្វផ្សាយជាឧបករណ៍ថ្នាក់ជាតិមួយ សម្រាប់ជួយសាធារណជនខ្មែរប្រើពាក្យបានដូចគ្នា។ ការប្រើពាក្យដូចគ្នាបែបនេះ ជាការរួមចំណែកមួយឲ្យភាសាខ្មែរមានឯកភាព ពីព្រោះទាំងពាក្យប្រែជាខ្មែរ ទាំងពាក្យកម្ចីសុទ្ធសាធ នឹងត្រូវក្លាយទៅជាពាក្យខ្មែរនៅពេលអនាគត។

សូមអ្នកស្រឡាញ់ភាសាជាតិជួយសហការប្រើពាក្យតាមសទ្ទានុក្រមនេះ ដើម្បីឲ្យភាសាយើងដើរឆ្ពោះទៅរកឯកភាពដូចអរិយភាសាក្នុងលោកដែរ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ០៥ ឆ្នាំ២០១៤

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ជាប្រធានអគ្គិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន

សេចក្តីថ្លែង

ពាក្យទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ដែលមានក្នុងសទ្ទានុក្រមនេះត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយតាមព្រឹត្តិបត្រម្តងហើយ ប៉ុន្តែព្រឹត្តិបត្រទាំងនោះត្រូវបានចែកផ្សព្វផ្សាយតែក្នុងមជ្ឈដ្ឋានថ្នាក់ដឹកនាំ ក្រសួងនានា មន្ទីរអប់រំខេត្ត ការិយាល័យអប់រំស្រុក/ខណ្ឌ នាយកសាលា...។ ម៉្យាងទៀត ដើម្បីឲ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ក.ខ.)ងាយអនុម័តពាក្យទាំងនោះ គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យាត្រូវផ្តល់ពាក្យគន្លឹះជាមុន ទោះពាក្យគន្លឹះនោះកើតចេញពីអក្សរណាមួយក៏ដោយ ដើម្បីឲ្យងាយពន្យល់ពាក្យពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងសទ្ទានុក្រមនេះ ពាក្យដែលមានភាពប៉ាន់ប៉ាយក្នុងព្រឹត្តិបត្រត្រូវបានស្រង់មកតម្រៀបតាមលំដាប់អក្ខរក្រម ព្រមទាំងដាក់បច្ចេកសព្ទនៃវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកសព្ទនៃបច្ចេកវិទ្យាដោយរៀងរាល់(បច្ចេកសព្ទនៃវិទ្យាសាស្ត្រមានចំនួន១៩៧ពាក្យ និង បច្ចេកសព្ទនៃបច្ចេកវិទ្យាមានចំនួន២០១ពាក្យ)។

ម៉្យាងទៀត ក.ជ.ក.ខ.សូមបញ្ជាក់ថា សទ្ទានុក្រមនេះត្រូវបានបោះពុម្ពដោយថវិកាបានពីសប្បុរសជន ពីព្រោះថវិកានេះជាប្រាក់សាច់ដែលអាចឲ្យការបោះពុម្ពមានតម្លៃទាប និង ឲ្យងាយស្រួលបង្វិលយកមកបោះសទ្ទានុក្រមនេះឡើងវិញ ឬ សទ្ទានុក្រមនៃជំនាញផ្សេងទៀត ក្រោយពីការដាក់លក់នៅភ្នំពេញនិងនៅគ្រប់ខេត្តបានបញ្ចប់។ សទ្ទានុក្រមជាមធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយទីពាររបស់យើងបន្ទាប់ពីព្រឹត្តិបត្រនិងគេហទំព័រ ហើយ យើងសង្ឃឹមថា មធ្យោបាយនេះអាចផ្សព្វផ្សាយបានទូលំទូលាយជាងមធ្យោបាយមុនៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ក.ជ.ក.ខ.សូមបញ្ជាក់ថា ថវិកាសម្រាប់បោះពុម្ពសទ្ទានុក្រមនេះមានទឹកប្រាក់តិចតួចណាស់បើយើងប្រៀបធៀបនឹងថវិកាដែលរដ្ឋបានផ្តល់ឲ្យក.ជ.ក.ខ.ដើម្បីដំណើរការ។ ថវិកាយ៉ាងច្រើននេះយើងមិនអាចទទួលបានឡើយ បើគ្មានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះក.ជ.ក.ខ.ពីសំណាក់សម្តេចបណ្ឌិតសភាចារ្យ អគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងជាគរុគណនៃក.ជ.ក.ខ. និង ពីសំណាក់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងជាប្រធានកិត្តិយសនៃក.ជ.ក.ខ.។

អាស្រ័យហេតុនេះ ក្នុងនាមក.ជ.ក.ខ.ទាំងមូល ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណព្រមទាំងកតញ្ញតាយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំខាងលើ ដែលជាអាណាព្យាបាលនៃក.ជ.ក.ខ.យើង ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃ ០៧ ខែ ២៨ ឆ្នាំ២០១៤

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ព្រំ ម៉ល់**

សមាជិក

គណៈកម្មការវេទិកាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យា

- ១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត អ៊ាប បុណ្ណា ប្រធាន
- ២- លោកស្រីបណ្ឌិត សៀង ហ៊ុយ អនុប្រធាន
- ៣- លោកបណ្ឌិត ច័ន្ទ រ័ត្ន សមាជិក
- ៤- លោកស្រីបណ្ឌិត ឈុំ ណារី សមាជិក
- ៥- លោកស្រីបណ្ឌិត ចេក សុថា សមាជិក
- ៦- លោកបណ្ឌិត ឈិត វណ្ណបូទី សមាជិក
- ៧- លោក តាត់ ចាន់ថា សមាជិក
- ៨- លោក លឹម សេងឌី សមាជិក
- ៩- លោក យឹម អាយុវឌ្ឍនៈវិជ្ជា សមាជិក
- ១០- លោក ប្លង់ ភីរម្យ សមាជិក

រៀបចំបោះពុម្ពផ្សាយដោយ ៖

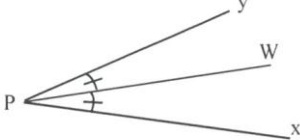
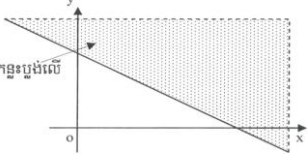
ផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

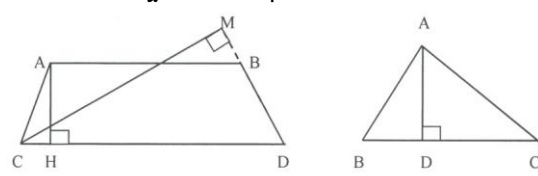
បច្ចេកសព្ទរបស់
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យា
ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ / គ.ជ.ក.ខ.
(បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ / គ.ជ.ក.ខ.)
ប្បានអនុម័ត

១- បច្ចេកសព្ទវិទ្យាសាស្ត្រ

<p>១- ក (កិ.) អ. precipitate បារ. précipiter (v.)</p>	<p>(គីមីវិទ្យា) បណ្តាលឱ្យសារធាតុមួយរងកករ។</p>
<p>២- កក (កិ.) អ. freeze បារ. geler (v.)</p>	<p>ប្រែពីរាវទៅជាខន់ ទៅជាវឹង។ ២. ទឹកកកនៅសីតុណ្ហភាពក្រោមសូន្យអង្សា។</p>
<p>៣- កក អ. freeze / frozen បារ. gel/gelée (f.)</p>	<p>អាហារដែលនៅសល់ពីពេលល្ងាចទុករហូតដល់ ថ្ងៃស្អែក , ដែលត្រជាក់ មិនក្តៅ (ចំណីអាហារ)។ ២. បាយកក , អាហារកក។</p>
<p>៤- កករ អ. sediment បារ. sédiment (m.)</p>	<p>- ផង់ឬកម្ទេចល្អិតដែលនៅក្នុងសភាវៈរាវ មាន ទឹក ស្យា ប្រេង ជាដើម។ ២. កករទឹកនៅក្នុងកែវពិសោធន៍។ - (គីមីវិទ្យា) កាកសំណល់នៃសារធាតុមិនរលាយ នៅក្នុងសូលុយស្យុងមួយដែលជាលទ្ធផលនៃ</p>

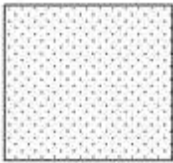
	ប្រតិកម្មគីមីបន្ទាប់ពីការបន្ថែមភ្នាក់ងារធ្វើឱ្យរងជាកករ។
៥- កកិត អ. rub បារ. froter (v.)	ដុស ឬ ប៉ះយ៉ាងស្រាលៗ ឬ ដុសរឿយៗ។ ខ. អង្គធាតុពីរកកិតគ្នា។
៦- កកូរ អ. stir / mix បារ. remuer / mélanger (v.)	ធ្វើឱ្យច្របល់, កូរទៅកូរមករឿយៗ។ ខ. យើងកកូរទឹក។
៧- កត្តា អ. factor បារ. facteur (m.)	-ចំនួនលេខណាមួយក្នុងបណ្តាចំនួនលេខច្រើន ឬ កន្សោមលេខដែលបង្កើតចេញជាផលគុណ កាលណាគេគុណចំនួនលេខនោះ។ ខ. $2 \times 5 = 10$, ដូចនេះ ២ និង ៥ ជាកត្តាផលគុណនៃ ១០។ -ធាតុណាមួយ ឬ កន្សោមណាមួយនៃផលគុណ ឬ ពហុគុណ។ ខ. $5 \cdot (3 - 4) = 5 \times (3 - 4) = 5 \cdot (-1)$, ដូចនេះ ៥ ជាកត្តានៃកន្សោមលេខ $(3-4)$ ។
៨- កន្សោម ពីជគណិត អ. algebraic expression បារ. expression algébrique (f.)	កន្សោមដែលមានចំនួនលេខមួយឬច្រើន និង/ឬ ចំនួនអថេរមួយឬច្រើនភ្ជាប់ដោយប្រមាណវិធីនព្វន្ឋមួយឬច្រើន។ ខ. កន្សោម $3-x$, $xy + 4 - x^2$ និង $t^2 - 7ty + y^2$ សុទ្ធតែជាកន្សោមពីជគណិត។

<p>៩- កន្លះបន្ទាត់ ពុះមុំ អ. bisector បារ. bisectrice (f.)</p>	<p>កន្លះបន្ទាត់ដែលគូសចេញពីកំពូលមុំ ហើយ ចែកមុំនេះជាមុំពីរប៉ុនគ្នា (ស្មើគ្នា)។</p> <p>[PW] ជាកន្លះបន្ទាត់ពុះមុំនៃ $\angle xPy$ ។</p>
<p>១០- កន្លះប្លង់ អ. half-plan បារ. demi-plan (m.)</p>	<p>សំណុំរងមួយដែលខណ្ឌដោយបន្ទាត់មួយ ហើយ អាចមានកន្លះបន្ទាត់នៅក្នុងបន្ទាត់ព្រំដែននៃលំហ ដេកាតវិមាត្រពីរ។</p>
<p>១១- កន្លះលំហ អ. half-space បារ. demi-espace (m.)</p>	<p>សំណុំចំណុចទាំងអស់នៅលើផ្ទៃកម្លាំងនៃអ៊ីពែរ ប្លង់ (Hyperplane) ក្នុងលំហអឺគ្លីត។ វាជាកន្លះ លំហបើក ប្រសិនបើវាគ្មានអ៊ីពែរប្លង់ និង វាជា កន្លះលំហបិទ ប្រសិនបើវាមានអ៊ីពែរប្លង់។</p> <p>ខ. - កន្លះលំហនៅក្នុងលំហវិមាត្រមួយ ជាកន្លះ បន្ទាត់មួយ។ - កន្លះលំហនៅក្នុងលំហវិមាត្រពីរជាកន្លះប្លង់ មួយ។</p>
<p>១២- កម្ដៅ (កិ.) អ. heat បារ. chauffer (v.)</p>	<p>ធ្វើឱ្យក្ដៅ។</p> <p>ខ. - កម្ដៅពោះ , កម្ដៅបាយ - គេកម្ដៅទឹកឱ្យមានសីតុណ្ហភាព ៦០ អង្សាសេ។</p>

<p>១៣- កម្ដៅ (ន.) អ. heat បារ. chaleur (f.)</p>	<p>ចំហាយក្ដៅដែលកាយចេញពីសារធាតុណាមួយ។ ឧ. កម្ដៅភ្លើង , កម្ដៅថ្ងៃ , កម្ដៅសុរា។</p>
<p>១៤- កម្ពស់ អ. height បារ. hauteur (f.)</p>	<p>អង្កត់ដែលភ្ជាប់ពីចំណុចកំពូលមួយទៅកែងនឹងជ្រុងឈមណាមួយនៃពហុកោណ។</p> <p>AH និង CM ជាកម្ពស់ចតុកោណព្នាយ ABCD AD ជាកម្ពស់ត្រីកោណ ABC</p> <p><u>ចំណាំ</u> ខាងលើជាកត្តានៃមួយនៃកម្ពស់នៅក្នុងប្លង់។</p>
<p>១៥- កម្ពស់ស៊ីឡាំង អ. height of the cylinder បារ. hauteur du cylindre (m.)</p>	<p>អង្កត់ដែលកាត់កែងនឹងបាតទាំងពីររបស់ស៊ីឡាំងមួយ។</p>
<p>១៦- ករណីស្រប អ. favorable outcome</p>	<p>លទ្ធផលឬករណីដែលចាប់អារម្មណ៍។ ឧទាហរណ៍ ការបោះគ្រាប់ឡកឡាក់មួយចេញលេខ 2 ជាករណីស្រប។</p>
<p>១៧- ករណីអាច អ. possible outcome</p>	<p>លទ្ធផលឬករណីនៃអ្វីមួយដែលនឹងកើតមានឡើង។ ឧទាហរណ៍ ការបោះគ្រាប់ឡកឡាក់មួយអាចចេញលេខ 1, 2, 3, 4, 5 ឬ 6 ។ វាជាករណីអាច។</p>

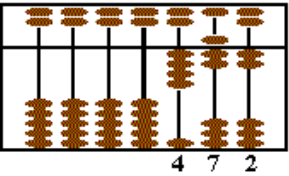
<p>១៨- កម្រិតតំប៉ង អ. tampon level បារ. niveau (m.) du tampon (m.)</p>	<p>លទ្ធភាពនៃសូលុយស្យុងតំប៉ងមួយ ដើម្បីស្រូប ប្រូតុង ឬ អ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូស៊ីតដោយមិនមានការប្រែ ប្រួលជាសំខាន់នៅក្នុង pH ។</p>
<p>១៩- ការជ្រុង អ. quadrant បារ. quadrant (m.)</p>	<p>ផ្នែកខាងក្នុងនៃរង្វង់ណាមួយដែលខណ្ឌដោយកាំ ពីរកែងគ្នា និង ធ្នូដែលឈមនឹងមុំ 90° ឬជាផ្នែក ណាមួយក្នុងចំណោមផ្នែកទាំងបួននៅក្នុងប្លង់កូអរ ដោណេដែលបានចែកដោយអ័ក្សកូអរដោណេ។</p>
<p>២០- កាឌីណាល់ អ. cardinal បារ. cardinal (m.)</p>	<p>ចំនួនធាតុនៅក្នុងសំណុំណាមួយដែលមានធាតុ ជាលេខឬអក្សរខុសគ្នា។ បើ A ជាសំណុំមួយនោះ កាឌីណាល់នៃ A តាង ដោយនិមិត្តសញ្ញាប៊ីយ៉ាង៖ A ឬ $\text{Card}(A)$។ ឧ.-បើសំណុំ $A = \{1, 3, 5, 5\}$ នោះ $\text{Card}(A) = 3$ (មានធាតុ៣ផ្សេងគ្នា គឺ 1, 3, 5)។ -បើសំណុំ $B = \{a, b, c, f\}$ នោះ $\text{Card}(B) = 4$ (មានធាតុ៤ផ្សេងគ្នា គឺ a, b, c, f)។</p>
<p>២១- ការី អ. operator បារ. opérateur (m.)</p>	<p>និមិត្តសញ្ញាប្រើសម្រាប់ប្រមាណវិធីណាមួយ។ ឧ. - ការីឌីផេរ៉ង់ស្យែល។ - ការីអាំងតេក្រាល។</p>
<p>២២- ការីឡាប្រាស</p>	<p>ការីដែលតាងដេរីវេដោយផ្នែកលំដាប់ពីរនៃ អនុគមន៍មួយ។</p>

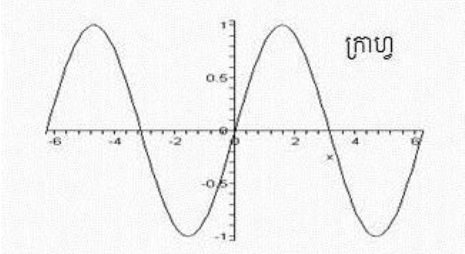
<p>អ. laplacian operator ប្រា. opérateur (m.) du laplacien (m.)</p>	<p>ឧ. $\frac{\partial^2}{\partial x^2}, \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2}$ និង $\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2}$ ជាការីឡាប្លាស។</p>
<p>២៣- កាត់តម្រឹមលេខ អ. truncate ប្រា. tronquer (v.)</p>	<p>កាត់ចោលលេខនៅខាងក្រោយក្បៀសដោយទុកនៅត្រឹមប៉ុន្មានខ្ទង់ដែលគេចង់បាន។ ឧ. 3,14 ជាលេខដែលកាត់តម្រឹម ត្រឹម២ខ្ទង់ក្រោយក្បៀសនៃតម្លៃ $\pi = 3,141 59...។$</p>
<p>២៤- កាឡូរី អ. calorie ប្រា. calorie (f.)</p>	<p>ខ្នាតមួយនៃបរិមាណកម្ដៅ ឬ ថាមពលចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដើម្បីជំឡើងសីតុណ្ហភាពទឹក១ក្រាមនៅ១អង្សាសេ។ ១ កាឡូរី = ៤,១៨៤ ស៊ូល។</p>
<p>២៥- កាឡូរីម៉ែត្រ អ. calorimeter ប្រា. calorimètre (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ដើម្បីវាស់កម្ដៅដែលត្រូវបានរំដោះឬស្រូបដោយលំនាំរូបឬលំនាំគីមី ហើយដែលកើតឡើងនៅខាងក្នុងនៃឧបករណ៍នោះ។</p>
<p>២៦- កាតាលីសកម្ម អ. catalysis ប្រា. catalyse (f.)</p>	<p>ការបង្កើនឡើងនៃល្បឿនរបស់ប្រតិកម្មគីមីមួយដោយសារកាតាលីកម្ម។</p>
<p>២៧- កាបែន អ. carbene</p>	<p>សមាសធាតុកាបូនវ៉ាឡង់ពីរដែលមានវ៉ឌីកាល់សេរី ៖ CX_2 ។ វាមានលក្ខណៈស៊ីប័តិច។</p>
<p>២៨- កាបូកស៊ីអេម៉ូកូប៊ីន</p>	<p>សមាសធាតុមួយនៃកាបូនម៉ូណូអុកស៊ីតនិងអេម៉ូកូប៊ីនដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឈាម</p>

<p>អ. carboxy-hemoglobin</p>	<p>ដោយកាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត។</p>
<p>២៩- កាតាលីករ អ. catalyst បារ. catalyseur (m.)</p>	<p>សារធាតុមួយសម្រាប់បង្កើនល្បឿននៃប្រតិកម្មគីមី ហើយ ក៏មិនត្រូវបានប្លែងវានៅក្នុងលំនាំប្រតិកម្មនោះទេ។</p>
<p>៣០- កាតូត អ. cathode បារ. cathode (f.)</p>	<p>ប៉ូលអវិជ្ជមាន ឬ អេឡិចត្រូតនៃគ្រឿងអគ្គិសនីមួយ។</p>
<p>៣១- កាបូនអ៊ីដ្រាត អ. carbohydrate បារ. hydrate (m.) de carbone (m.)</p>	<p>សមាសធាតុសរីរាង្គដែលត្រូវបានសំយោគដោយរុក្ខជាតិ។ វាមានរូបមន្តទូទៅ $C_x (H_2O)_y$ ។</p>
<p>៣២- ការ៉េ / ចតុកោណកែងស្មើ អ. square បារ. carré (m.)</p>	<p>ចតុកោណកែងដែលជ្រុងទាំងបួនមានប្រវែងស្មើគ្នា។</p> <div style="text-align: center;"> <p>ការ៉េ</p> </div>
<p>៣៣- កាត្យុង អ. cation បារ. cation (m.)</p>	<p>អ៊ីយ៉ុងមួយដែលមានបន្ទុកវិជ្ជមាន។ ឧ. Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} ។</p>
<p>៣៤- កិន អ. grind បារ. broyeur</p>	<p>សង្កត់ឱ្យបែក។ ឧ. កិនស្រូវ , កិនលោហធាតុ។</p>

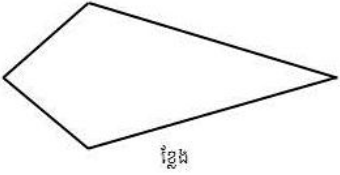
<p>៣៥- កូអ័រដោណេ អ. coordinates បារ. coordonnées (f.)</p>	<p>គូលំដាប់ណាមួយនៅក្នុងប្លង់កូអ័រដោណេ ដែល ធាតុទីមួយជាអាប់ស៊ីស និង ធាតុទីពីរជាអ័រដោណេ។ ឧ. ចំណុច A មានកូអ័រដោណេ (៥,៨) មានន័យថា A មាន ៥ ជាអាប់ស៊ីស និង ៨ ជា អ័រដោណេ។</p>
<p>៣៦- កូអ័រដោណេ ចតុកោណកែង អ. rectangular coordinates បារ. coordonnées orthogonales coordonnée rectangulaire (f.)</p>	<p>កូអ័រដោណេកាតេស៊ីក្យងឬកូអ័រដោណេដេកាត នៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានអ័ក្សកូអ័រដោណេកែងគ្នា។</p> <div data-bbox="520 518 868 758" data-label="Figure"> </div> <p>កូអ័រដោណេចតុកោណកែង</p>
<p>៣៧- កោន អ. cone បារ. cône (m.)</p>	<p>វត្ថុរឹងមួយដែលមានចំណុចកំពូលនឹងមួយភ្ជាប់ ទៅនឹងបាតវណ្ណបិទមួយ។</p> <div data-bbox="448 949 918 1141" data-label="Image"> </div>
<p>៣៨- កោនិក អ. conics បារ. coniques (f.)</p>	<p>មែកធាងនៃធរណីមាត្រ និង ធរណីមាត្រកូអ័រដោណេដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងលក្ខណៈនៃ ផ្នែកកោន។</p>

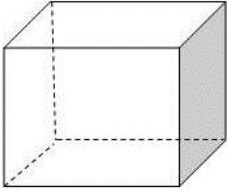
<p>៣៩- កុំផ្លិច អ. complex បារ. complexe (m.)</p>	<p>(ក្នុងគណិតវិទ្យានិងរូបវិទ្យា) (ចំនួន) ដែលមានផ្នែកពិត និង ផ្នែកនិម្មិត។</p>
<p>៤០- កំពូល អ. vertex បារ. sommet (m.)</p>	<p>ចំណុចប្រសព្វណាមួយនៃជ្រុងពីរបស់ពហុ- កោណ ឬ របស់ផ្ទៃខាងនៃវត្ថុរឹងដែលឈមទៅ នឹងបាតតាមទិសដៅដែលបានឱ្យ។ ខ. -កំពូលអេលីប -កំពូលប៉ារ៉ាបូល -កំពូលត្រីកោណ។</p>
<p>៤១- កុំប៉ូសង់ អ. component បារ. composant (m.)</p>	<p>(ក្នុងគណិតវិទ្យា) ធាតុមួយក្នុងចំណោមធាតុ ទាំងឡាយនៃសំណុំលំដាប់ដែលតាងជារ៉ូចទ័រ ណាមួយ។ ខ. ធាតុ y ជាកុំប៉ូសង់មួយនៅក្នុងរ៉ូចទ័រ $\vec{v} = (x, y, z) = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$ ។</p>
<p>៤២- កំណាញើស អ. condensation បារ. condensation (f.)</p>	<p>លំនាំនៃបម្រែបម្រួលឧស្ម័នមួយទៅជាអង្គធាតុ រាវ។</p>
<p>៤៣- ក្បាច់ អ. abacus បារ. abaque (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍បុរាណសម្រាប់គណនាលេខនៃពន្លមុន គេបង្កើតឡើងដែលគេបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេស រ៉ូម៉ាំង ចិន និង ជប៉ុន ហើយដែលមានរូបរាង ដូចរូបខាងក្រោម ៖</p>

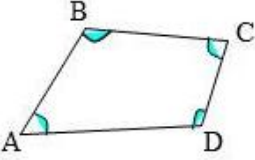

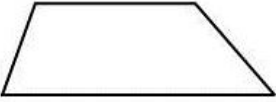
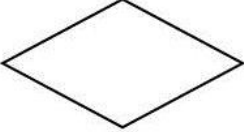
	
<p>៤៤- ក្រាដ អ. grad បារ. grade (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃរង្វាស់មុំមាននិមិត្តសញ្ញា «gon» ។ ឧទាហរណ៍ មុំកែងមានរង្វាស់ 100 gon ។</p>
<p>៤៥- ក្រាប / ក្រាហ្វ អ. graph បារ. graphe (m.)</p>	<p>(គណិតវិទ្យា) - រូបភាពដែលបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងអថេរទាក់ទងគ្នា។</p> <p>(ទ្រឹស្តីក្រាហ្វ) - សំណុំនៃចំណុចទាំងឡាយ (ហៅថា ជាកំពូល) និងសំណុំនៃបន្ទាត់ទាំងឡាយ (ហៅថា ជារន្ធដាត) ដែលភ្ជាប់គ្នាដោយកំពូលទាំងនេះ។</p> <p>(ស្ថិតិវិទ្យា) - គំនូសបង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងរវាងសំណុំនៃបរិមាណជាក់លាក់ឬចំនួន តាមមធ្យោបាយជាសេរីនៃបន្ទាត់ចំណុច។ល។ដែលបានដៅ (សង់ឬគូរ) ធៀបទៅនឹងសំណុំនៃអ័ក្សកូអរដោណេ។</p> <p>ខ. ក្រាហ្វសរសេរ។</p> <p>(គណិតវិទ្យាវិភាគ) - គំនូសបង្ហាញអំពីទំនាក់</p>

	<p>ទំនង អនុគមន៍រវាងអថេរពីរ ឬច្រើន តាមមធ្យោបាយជា ខ្សែកោង ផ្ទៃ ។ល។ ដែលមាន ចំណុចទាំងអស់នៃកូអ័រដោ- ណេ ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំនាក់ទំនង ដែលគេបានឱ្យ។ ឧទាហរណ៍ ក្រាហ្វនៃអនុគមន៍</p> $y = f(x) = \sin(x)$ <p>ដែលបង្ហាញក្នុងរូប។</p>
<p>៤៦- ក្រុម អ. crystal បារ. cristal (m.)</p>	<p>ដុំនៃសារធាតុដែលបានក្លាយជាវិងដោយមាន ទ្រង់ទ្រាយស្មើសាច់។</p>
<p>៤៧- ក្រុម អ. group បារ. groupe (m.)</p>	<p>សំណុំមិនទទេមួយប្រកបដោយលក្ខខណ្ឌបី៖ ១- មានធាតុណីតតែមួយគត់ ២- គ្រប់ធាតុមានចម្រាសមួយនៅក្នុងសំណុំនេះ ៣- មានលក្ខណៈផ្គុំចំពោះប្រមាណវិធីទ្វេធាតុ។ ឧ. សំណុំចំនួនគត់វិទ្យុទីប ជាក្រុមចំពោះ ប្រមាណវិធីបូក។</p>

<p>៤៨- ក្រុមកាបូនីល អ. carbonyl group បារ. groupe carbonyle (m.)</p>	<p>បង្កនាទីនៃអាតូមកាបូនចងសម្ព័ន្ធពីជាន់ជាមួយអុកស៊ីសែន (C = O) ។</p>
<p>៤៩- ក្រុមរង អ. subgroup បារ. sous-groupe (m.)</p>	<p>សំណុំរងនៃក្រុមដែលមានលក្ខណៈដូចក្រុមដែរ។ ខ. សំណុំចំនួនគត់រឺឡាទីប ជាក្រុមរងនៃសំណុំចំនួនពិតចំពោះប្រមាណវិធីបូក។</p>
<p>៥០- ក្រុមអាបែល អ. abelian group បារ. groupe abélien (m.)</p>	<p>ក្រុមកំណត់ដោយប្រមាណវិធីទ្វេធាតុដែលមានលក្ខណៈត្រឡប់ចំពោះគ្រប់ធាតុពីរនៃក្រុមនេះ។ ឧទាហរណ៍ ក្រុម ($\mathbb{Z}, +$) ជាក្រុមអាបែល (\mathbb{Z} ជាសំណុំចំនួនគត់រឺឡាទីប) ។</p>
<p>៥១- ក្រម៉ាតូក្រាហ្វី អ. chromatography បារ. chromatographie (f.)</p>	<p>១-បច្ចេកទេសព្រែកពណ៌មួយដែលក្នុងនោះល្បាយមួយត្រូវបានរំលាយនៅក្នុងវត្ថុរាវមួយ (ឧស្ម័នឬរាវ) ហើយធាតុបង្កត្រូវបានព្រែកដោយឆ្លងកាត់ភាពខុសគ្នានៃកម្រិតសម្របឬកម្រិតរលាយនៅលើផ្ទៃនៃវត្ថុរឹងមួយ (ឬអង្គធាតុរាវអន្លឺលៗ) ។ ២-ពណ៌វិធី។</p>
<p>៥២- ខួប អ. period បារ. période (f.)</p>	<p>ចំនួនថេរមិនសូន្យ p ដែលអនុគមន៍ $f(x+p) = f(x)$ ចំពោះគ្រប់តម្លៃ x ។ ខ. $P = 2n\pi$ ជាខួបនៃអនុគមន៍ $\sin x$ ចំពោះគ្រប់តម្លៃ $n = \pm 1, \pm 2, \pm 3, \dots$ ជាចំនួនគត់រឺឡាទីប ពីព្រោះ $\sin x = \sin(x + 2n\pi)$ ។</p>

<p>៥៣- ខួបគោល អ. principal period បាវ. période principale (f.)</p>	<p>ចំនួនដេរីវេមានតួបំផុត p ដែលធ្វើឱ្យផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ $f(x + p) = f(x)$ $\forall x \in D \Rightarrow x + p \in D$, D ជាដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f និង x ជាអថេរ។ ឧ. $p = 2\pi$ ជាខួបគោលនៃអនុគមន៍ស៊ីនុស $\sin x$ ។</p>
<p>៥៤- ខ្នាតគូប អ. cubic unit បាវ. unité cubique (f.)</p>	<p>ឯកតាមួយដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងការវាស់មាឌ និង ការវាល់ចំណុះជាគូប។ ឧ. ទឹក 1 ម៉ែត្រគូប = 1000 លីត្រ។</p>
<p>៥៥- ខ្លែង អ. kite បាវ. cerf-volant (m.)</p>	<p>ចតុកោណដែលមានគូជ្រុងជាប់គ្នាពីរស្មើគ្នា។</p>
<p>៥៦- ខ្សែកោង អ. curve បាវ. courbe (f.)</p>	<p>ធុំឬខ្សែធ្នូ ឬក៏រូបរាងផ្សេងៗទៀតដែលតាងអនុគមន៍ណាមួយ។</p>
<p>៥៧- គម្លាតស្តង់ដារ / គម្លាតគំរូ អ. standard deviation បាវ. écart type (m.)</p>	<p>ប្រសិទ្ធភាពនៃវ៉ារ្យង់។</p>
<p>៥៨- គីឡូ អ. kilo បាវ. kilo (m.)</p>	<p>ខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ ១០០០ ឯកតា ហើយមាននិមិត្តសញ្ញា «k»។</p>

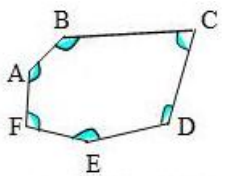
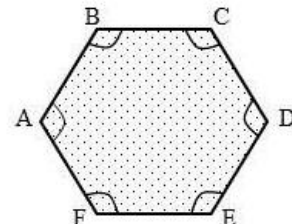
	<p>ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាក្រាម ១គីឡូក្រាម (1kg) ស្មើនឹង១០០០ក្រាម (1000g)។</p>
<p>៥៩- គីឡូ- អ. kilo- បារ. kilo-</p>	<p>បុព្វបទនៃខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ ១០០០ ឯកតា ឬ ១០០០ដង នៅក្នុងប្រព័ន្ធរដ្ឋាស័រ។ ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាម៉ែត្រ ១គីឡូម៉ែត្រ (1km) ស្មើនឹង ១០០០ម៉ែត្រ (1000m)។</p>
<p>៦០- គូប / ត្រីគុណ អ. cube បារ. cube (m.)</p>	<p>១- អង្គធាតុរឹងមានទម្រង់ជាធម្មនិយ័តដែលមុខនីមួយៗមានរាងជាការ៉េ។ ២- ប្រលេពីប៉ែតកែងដែលរិមាត្រទាំងបីមានប្រវែងស្មើគ្នា។ ៣- បរិមាណដែលលើកជាស្វ័យគុណបី (ឧទាហរណ៍ គូបនៃ x ឬ x គូប ឬ x ស្វ័យគុណ 3 គឺ $x^3 = x \times x \times x$)។</p> <div style="text-align: center;"> <p>គូប</p> </div>
<p>៦១- គំរូតាង អ. sample បារ. échantillon (m.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) សំណុំរងឬផ្នែកមួយនៃស្ថិតិសាកលដែលយកមកសិក្សា។</p>
<p>៦២- ចតុកោណ អ. quadrilateral</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងបួន។ ឧទាហរណ៍ ចតុកោណ ABCD បង្ហាញក្នុងរូប។</p>

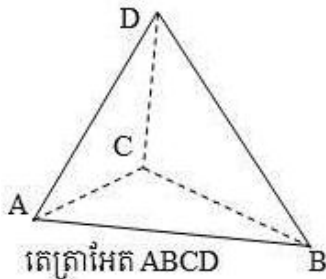
<p>បារ. quadrilatère (m.)</p>	 <p>ចតុកោណ ABCD</p>
<p>៦៣- ចតុកោណកែង អ. rectangle បារ. rectangle (m.)</p>	<p>ចតុកោណដែលមានមុំក្នុងទាំងអស់ជាមុំកែង។ ឧទាហរណ៍ ចតុកោណ ABCD ជាចតុកោណ- កែងដែលបានបង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p>ចតុកោណកែង ABCD</p>
<p>៦៤- ចតុកោណព្នាយ អ. trapezium / trapezoid បារ. trapèze (m.)</p>	<p>ចតុកោណដែលមានជ្រុងពីរស្របគ្នា។</p> <p>ចតុកោណព្នាយ</p>
<p>៦៥- ចតុកោណស្មើ អ. rhombus បារ. losange (m.)</p>	<p>ចតុកោណដែលមានជ្រុងទាំងអស់ស្មើគ្នា។</p> <p>ចតុកោណស្មើ</p>
<p>៦៦- ចំនួនកុំផ្លិច អ. complex</p>	<p>ចំនួនដែលមានទម្រង់ $z = x + iy$ ដែលក្នុងនោះ x និង y ជាចំនួនពិត ហើយ $i = \sqrt{-1}$ ។</p>

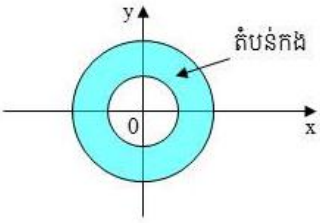
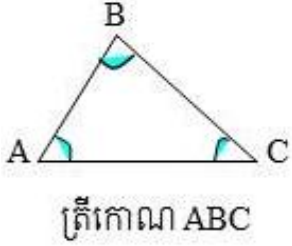
<p>number បារ. nombre complexe (m.)</p>	<p>ឧទាហរណ៍ ចំនួន $3 - 2i$ ជាចំនួនកុំផ្លិច។ x ហៅថា ផ្នែកពិតនៃ z ហើយ y ហៅថាផ្នែកនិម្មិតនៃ z ។</p>
<p>៦៧- ចំនួនកុំផ្លិច ឆ្លាស់ អ. conjugate complex number បារ. nombre du complex conjugué (f.)</p>	<p>ចំនួនកុំផ្លិចមួយទៀតដែលឆ្លុះនឹងចំនួន កុំផ្លិចដើមធៀបនឹងអ័ក្សអាប់ស៊ីស។ ឧទាហរណ៍ $\bar{z} = x - iy$ ជាចំនួនកុំផ្លិចឆ្លាស់ នៃចំនួនកុំផ្លិច $z = x + iy$ ។</p>
<p>៦៨- ចំនួនគត់ អ. whole number បារ. nombre entier (m.)</p>	<p>ចំនួនចាប់ពី ០ ១ ២ ៣... ឡើងទៅ។</p>
<p>៦៩- ចំនួនគត់គូ អ. even number បារ. nombre entier pair (m.)</p>	<p>ចំនួនគត់ដែលចែកដាច់នឹង ២ ។ ឧទាហរណ៍ ០, ± 2, ± 4 ជាចំនួនគត់គូ។</p>
<p>៧០- ចំនួនគត់ ធម្មជាតិ អ. natural whole number បារ. nombre entire naturel (m.)</p>	<p>ចំនួនចាប់ពី ១ ២ ៣... ឡើងទៅ។</p>

<p>៧១- ចំនួនគត់សេស អ. odd number បារ. nombre entier impair (m.)</p>	<p>ចំនួនគត់ដែលចែកមិនដាច់នឹង 2 ។ ឧទាហរណ៍ $\pm 1, \pm 3, \pm 5$ ជាចំនួនគត់សេស។</p>
<p>៧២- ចំនួនគត់ រឺឡាទីប អ. integer បារ. nombre relatif (m.)</p>	<p>ចំនួនគត់វិជ្ជមាន 1, 2, 3, 4, 5, ... ឬ ចំនួន គត់អវិជ្ជមាន $-1, -2, -3, -4, \dots$ ឬក៏ 0 ។ ជាទូទៅ គេតាង \mathbb{Z} ជាសំណុំនៃចំនួនគត់រឺឡាទីប ហើយគេសរសេរ $\mathbb{Z} = \{ \dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots \}$</p>
<p>៧៣- ចំណុចចតុកោណ អ. quartile បារ. quartile (m.)</p>	<p>តម្លៃមួយក្នុងចំណោមបីតម្លៃដែលចែកសំណុំ ទិន្នន័យជាបួនចំណែកស្មើគ្នា បន្ទាប់ពីទិន្នន័យ ត្រូវបានតម្រៀបតាមលំដាប់ពីតូចទៅធំ, គេហៅ ថា ចតុកោណទី១ ចតុកោណទី២ឬមេដ្យាន និង ចតុកោណទី៣។</p>
<p>៧៤- ចំនួនទសភាគ អ. decimal number បារ. nombre décimal (m.)</p>	<p>ចំនួនដែលប្រើគោលដប់ឬចំនួនដែលមានចំណុច ឬ ក្បៀស។ ឧទាហរណ៍ $-10.112, 0.21, 3.5, 35.123, \dots$ ជាចំនួនទសភាគ។</p>
<p>៧៥- ចំនួននិម្មិត អ. imaginary number បារ. nombre imaginaire</p>	<p>ចំនួនមានទម្រង់ ki ដែល k ជាចំនួនពិត ហើយ i ជាឯកតានិម្មិត។</p>

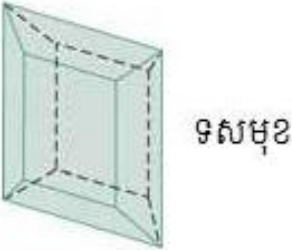
<p>៧៦- ចំនួនបឋម</p> <p>អ. prime number បារ. nombre premier (m.)</p>	<p>ចំនួនគត់ដែលចែកដាច់តែនឹង 1 និងខ្លួនឯង។ ឧទាហរណ៍ 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19 ជាចំនួនបឋម។</p>
<p>៧៧- ចំនួនភាគរយ</p> <p>អ. percentage បារ. pourcentage (m.)</p>	<p>សមាមាត្រ ផលធៀប ឬ អត្រាដែលបាន សរសេរជាមួយភាគបែងស្មើនឹង 100។ ឧទាហរណ៍ $80\% = \frac{80}{100}$ ។</p>
<p>៧៨- ចំនួនពិត</p> <p>អ. real number បារ. nombre réel (m.)</p>	<p>ចំនួនសនិទាននិងចំនួនអសនិទានរួមបញ្ចូលគ្នា។</p>
<p>៧៩- ចំនួនគណិត</p> <p>អ. algebraic number បារ. nombre algébrique (m.)</p>	<p>ចំនួនដែលជាឫសនៃពហុធាតុគណិតណាមួយ។ ឧទាហរណ៍ $\sqrt{3}$ ជាចំនួនគណិតមួយ ពីព្រោះ វាជាឫសនៃសមីការ $x^2 - 3 = 0$ ។</p>
<p>៨០- ចំនួនសនិទាន</p> <p>អ. rational number បារ. nombre rationnel (m.)</p>	<p>ចំនួនដែលអាចសរសេរជាផលធៀបនៃចំនួន គត់រ៉ឺឡាទីបដែលមានភាគបែងខុសពីសូន្យ។ ឧទាហរណ៍ $-\frac{3}{2}, -1, 0, \frac{1}{2}, 2, \frac{5}{3}, \frac{123}{17}, \dots$ ជាចំនួនសនិទាន។</p>

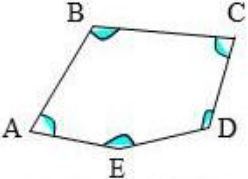
<p>៨១- ចំនួនអសនិទាន</p> <p>អ. irrational number បារ. nombre irrationnel (m.)</p>	<p>ចំនួនដែលមិនអាចសរសេរជាផលធៀបនៃចំនួនគត់រឺឡាទីប។ ឧទាហរណ៍</p> <p>$-2\pi, -2e, -\sqrt{3}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{7}, e, \pi, \dots$ ជាចំនួនអសនិទាន។</p>
<p>៨២- ឆកោណ</p> <p>អ. hexagon បារ. hexagone (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងប្រាំមួយ។</p> <p>ឧទាហរណ៍ ឆកោណ ABCDEF បង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p style="text-align: center;">ឆកោណ ABCDEF</p>
<p>៨៣- ឆកោណនិយ័ត</p> <p>អ. regular hexagon បារ. hexagone régulier (m.)</p>	<p>ឆកោណដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងប្រាំមួយស្មើគ្នា និង មុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p> <p>ឧទាហរណ៍ ឆកោណនិយ័ត ABCDEF បង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p style="text-align: center;">ឆកោណនិយ័ត ABCDEF</p>
<p>៨៤- ដឺក្រេ</p> <p>អ. degree បារ. degré (m.)</p>	<p>- ខ្នាតនៃរង្វាស់មុំមាននិមិត្តសញ្ញា «⁰»។</p> <p>ឧទាហរណ៍ មុំកែងមានរង្វាស់ 90 ដឺក្រេ(90⁰)។</p>

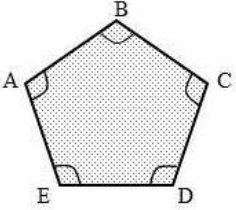
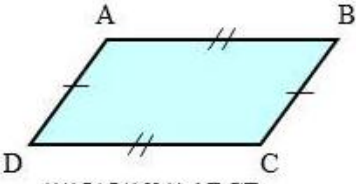
	- ស្វ័យគុណនៃអថេរក្នុងកន្សោមពីជគណិត។ ឧទាហរណ៍ ដឺក្រេនៃ $7x^5$ គឺ 5។
៨៥- ដេកា- អ. deca- បារ. déca-	បុព្វបទនៃខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ ១០ឯកតា ហើយមាននិមិត្តសញ្ញា «da»។ ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាក្រាម ១ដេកាក្រាម (1dag) ស្មើនឹង ១០ក្រាម (10g)។
៨៦- ដែនកំណត់ អ. domain បារ. domaine (m.)	សំណុំចំនួននៃអថេរ x ដែលនាំឱ្យអនុគមន៍ $y = f(x)$ មានតម្លៃ និង តាងដោយ D។ ឧទាហរណ៍ អនុគមន៍ $f(x) = \sqrt{x}$ មានដែន កំណត់ $D = \{x / x \geq 0\} = [0, \infty) = [0, +\infty[$ ។
៨៧- តូដក អ. subtrahend បារ. diminuteur (m.)	ចំនួនដែលយកទៅដកពីតំណាងដក។ ឧទាហរណ៍ $8 - 3 = 5$, 3 ជាតូដក។
៨៨- តេត្រាអែត / ចតុមុខ អ. tetrahedron បារ. tétraèdre (m.)	ពហុមុខដែលមានមុខបួនក្នុងទម្រង់ជាត្រីកោណ។ តេត្រាអែត ABCD
៨៩- តេត្រាអែត និយ័ត /	តេត្រាអែតឬចតុមុខដែលមានមុខទាំងបួនប៉ុនគ្នា ក្នុងទម្រង់ជាត្រីកោណសម័ង្ស។

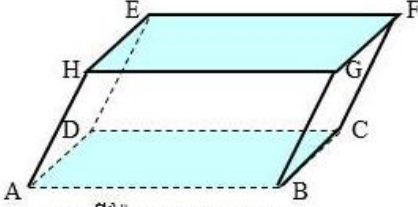
<p>ចតុមុខនិយ័ត</p> <p>អ. regular tetrahedron បារ. tétraèdre régulier (m.)</p>	
<p>៩០- តំណាងដក</p> <p>អ. minuend បារ. diminuend (m.)</p>	<p>ចំនួនដែលយកមកដកនឹងតួដក។</p> <p>ឧទាហរណ៍ $8 - 3 = 5$, 8 ជាតំណាងដក។</p>
<p>៩១- តំបន់កង</p> <p>អ. annulus បារ. anneau (m.)</p>	<p>ផ្ទៃកម្រាលនៃប្លង់ដែលនៅចន្លោះរង្វង់ពីរមានផ្ចិតរួម ហើយ មានប្រវែងកាំខុសគ្នា (មុខវិជ្ជាវិភាគកុំផ្លិច)។</p>
<p>៩២- ត្រីកោណ</p> <p>អ. triangle បារ. triangle (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងបី។</p> <p>ឧទាហរណ៍ ត្រីកោណ ABC បង្ហាញក្នុងរូប។</p>

<p>៩៣- ត្រីកោណមាត្រ អ. trigonometry បារ. trigonométrie (f.)</p>	<p>ផ្នែកមួយនៃគណិតវិទ្យាដែលសិក្សាពីទំនាក់ទំនងរវាងមុំនិងជ្រុងរបស់ត្រីកោណកែង។</p>
<p>៩៤- ត្រីកោណសម័ង្ស អ. equilateral triangle បារ. triangle équilatéral (m.)</p>	<p>- ត្រីកោណដែលជ្រុងទាំងបីមានប្រវែងស្មើគ្នា។ - ត្រីកោណដែលមុំក្នុងនីមួយៗស្មើនឹង 60° ។</p>
<p>៩៥- ត្រីធា អ. trinomial បារ. trinôme (m.)</p>	<p>ពហុធាដែលមានបីគូ។ ឧទាហរណ៍ $a + b + c$, $ax^2 + bx + c$ ជាត្រីធា។</p>
<p>៩៦- នព្វកោណ អ. nonagon បារ. nonago (m.)</p>	<p>ពហុកោណមួយដែលមានជ្រុងប្រាំបួន។</p>
<p>៩៧- នព្វកោណនិយ័ត អ. regular nonagon បារ. nonagone régulier (m.)</p>	<p>នព្វកោណដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងប្រាំបួនស្មើគ្នា និង មុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p>
<p>៩៨- ទម្រង់ប៉ូលែ អ. polar form បារ. forme polaire (f.)</p>	<p>ការសរសេរចំនួនកុំផ្លិចជារាងធរណីមាត្រដែលមានម៉ូឌុលនិងអាកុយម៉ង់។</p>

<p>៩៩- ទសកោណ អ. decagon បារ. décagone (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងដប់។</p>
<p>១០០- ទសកោណ និយ័ត អ. regular decagon បារ. décagone régulier (m.)</p>	<p>ទសកោណមួយដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងដប់ស្មើគ្នា និង មុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p>
<p>១០១- ទសមុខ អ. decahedron បារ. décaèdre (m.)</p>	<p>ពហុមុខដែលមានមុខដប់។</p> <div style="text-align: center;"> </div>
<p>១០២- ទិន្នន័យ អ. data បារ. données (f.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានតាមការធ្វើអង្កេត សួរសំណួរ ឬ វាស់វែង...។</p>
<p>១០៣- ទ្វេធា អ. binomial បារ. binôme (m.)</p>	<p>ពហុធាដែលមានពីរគូ។ ឧទាហរណ៍ $2x + 3y$, $- 7y + 5$, $6bx - y^2$ ជាទ្វេធា។</p>
<p>១០៤- ទ្រឹស្តី អ. theory បារ. théorie (f.)</p>	<p>គំនិតដែលស្នើឡើងសម្រាប់ពន្យល់ឬបកស្រាយជាទូទៅនូវបាតុភូត, ព្រឹត្តិការណ៍...។</p>

<p>១០៥- ទ្រឹស្តីចំនួន អ. number theory បារ. théorie des nombres (f.)</p>	<p>ផ្នែកមួយនៃគណិតវិទ្យាដែលសិក្សាពីលក្ខណៈនៃចំនួនគត់រ៉ឺឡាទីប ភាពទូទៅ និង ទំនាក់ទំនងរបស់វា។</p>
<p>១០៦- ទ្រឹស្តីបទ អ. theorem បារ. théorème (m.)</p>	<p>បកាសន៍ជាក់លាក់ដែលអាចបង្ហាញថាពិតតាមរយៈការបកស្រាយបញ្ជាក់ និង បានកត់ត្រាទុក។</p>
<p>១០៧- ទ្រឹស្តីរេស៊ីឌុយ អ. residue theory បារ. théorie de résidue (f.)</p>	<p>សំណុំទ្រឹស្តីបទសម្រាប់គណនាអាំងតេក្រាលនៃអនុគមន៍អថេរកុំផ្លិច។</p>
<p>១០៨- បកាសន៍ អ. proposition / statement បារ. proposition (f.)</p>	<p>(តក្កវិទ្យា) ប្រយោគ ឬ ឃ្លា ឬក៏អំណះអំណាងទាំងឡាយណាដែលគេអាចអះអាង ឬ សន្មតថាពិតឬមិនពិត។ ឧទាហរណ៍ បកាសន៍ មានដូចជា ៖ - ភ្នំពេញជារាជធានីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ - ថ្ងៃស្អែកនឹងមានភ្លៀងខ្លាំងបំផុតនៅភ្នំពេញ។</p>
<p>១០៩- បញ្ចកោណ អ. pentagon, បារ. pentagone (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងប្រាំ។ ឧទាហរណ៍ បញ្ចកោណ ABCDE បង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p style="text-align: center;">បញ្ចកោណ ABCDE</p>

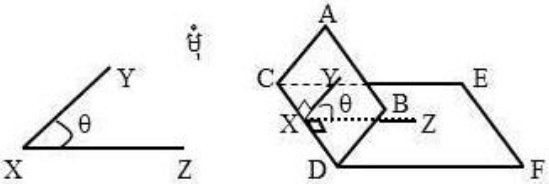
<p>១១០- បញ្ចកោណនិយ័ត</p> <p>អ. regular pentagon, បារ. pentagone régulier (m.)</p>	<p>បញ្ចកោណដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងប្រាំស្មើគ្នា និង មុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p> <p>ឧទាហរណ៍ បញ្ចកោណនិយ័ត ABCDE បង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p>បញ្ចកោណនិយ័ត ABCDE</p>
<p>១១១- បន្ទាត់</p> <p>អ. straight line បារ. droite (f.)</p>	<p>សំណុំចំណុចត្រង់ដែលលាតសន្ធឹង (បន្លាយ) ទៅអនន្តតាមទិសដៅផ្ទុយគ្នា។</p>
<p>១១២- ប្រលេឡូក្រាម</p> <p>អ. parallelogram បារ. parallélogramme (m.)</p>	<p>ចតុកោណដែលមានជ្រុងស្របគ្នាពីរៗ។</p> <p>ឧទាហរណ៍ ចតុកោណ ABCD ជាប្រលេឡូក្រាមដែលបានបង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p>ប្រលេឡូក្រាម ABCD</p>
<p>១១៣- ប្រលេពីរ៉ែប៊ីត</p> <p>អ. parallelepiped បារ. parallélépipède (m.)</p>	<p>ពហុមុខមានប្រាំដែនខណ្ឌដោយមុខប្រាំមួយ ហើយមុខទាំងអស់នេះជាប្រលេឡូក្រាម ដែលក្នុងនោះ វាមានមុខឈមបីគូស្របរៀងគ្នា និង ប៉ុនរៀងគ្នា។</p>

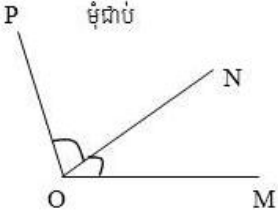
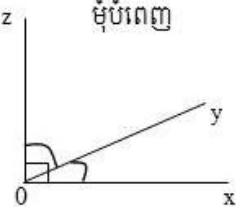
	<p>ឧទាហរណ៍ វត្ថុរឹង ABCDEFGH ជាប្រលេពីប៉ែតដែលបានបង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p>ប្រលេពីប៉ែត ABCDEFGH</p>
<p>១១៤- ប្រលេពីប៉ែតកែង អ. rectangular parallelepiped បារ. parallélepipède rectangle (m.)</p>	<p>ប្រលេពីប៉ែតដែលមានមុខទាំងអស់ជាចតុកោណកែង។</p>
<p>១១៥- ប្រូបាប៊ីលីតេ/ករនីយវិទ្យា អ. probability បារ. probabilité (f.)</p>	<p>ផ្នែកមួយនៃគណិតវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីភាពចៃដន្យនៃព្រឹត្តិការណ៍។</p>
<p>១១៦- ប្រូបាប៊ីលីតេ/ករនីយភាព អ. probability បារ. probabilité (f.)</p>	<p>ផលធៀបរវាងចំនួនករណីស្របនិងចំនួនករណីអាចនៃព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ។</p>
<p>១១៧- ផលគុណ អ. product បារ. produit (m.)</p>	<p>លទ្ធផលនៃវិធីគុណនៃច្រើនចំនួន។ ឧទាហរណ៍ ចំនួន 15 ជាផលគុណនៃពីរចំនួន 5 និង 3 ។</p>

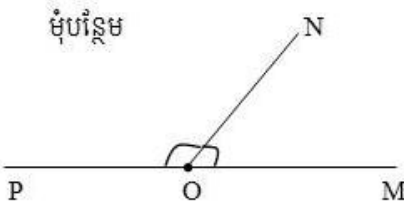
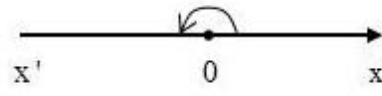
<p>១១៨- ផលដក អ. difference បារ. différence (f.)</p>	<p>ចំនួនដែលបានមកពីការដករវាងតំណាងដក និង តួដក។ ឧទាហរណ៍ $8 - 3 = 5$, 5 ជាផលដក។</p>
<p>១១៩- ផលធៀប អ. ratio បារ. rapport (m.)</p>	<p>ការប្រៀបធៀបផលចែក សមាមាត្រនៃចំនួន ទំហំ បរិមាណ ឬ កន្សោមពីរប្រើន។ ផលធៀបអាច សរសេរជាទម្រង់ប្រភាគនិងទម្រង់ចុចពីរ។ ឧទាហរណ៍៖ ក- $\frac{25}{97} = 25/97 = 25 : 97$ ។ ខ- ផលធៀបនៃក្នុងប្រុស 3 នាក់ ទៅនឹងក្នុងស្រី 2 នាក់ នៅក្នុងថ្នាក់មួយគឺ $\frac{3}{2}$ ឬ $3 : 2$ ។ គ- ផលធៀបនៃជ្រុងរបស់ការ៉េមួយទៅនឹង អង្កត់ទ្រូងវាគឺ $1 : \sqrt{2}$ ។</p>
<p>១២០- ផ្ចិត អ. centre/center បារ. centre (m.)</p>	<p>ចំណុចដែលមានចម្ងាយស្មើទៅនឹងចំណុចត្រូវ គ្នានៃរូបធរណីមាត្រពីរដែលឆ្លុះគ្នា។</p>
<p>១២១- ផ្ចិតរង្វង់ អ. centre of a circle បារ. centre d' un cercle (m.)</p>	<p>ចំណុចមួយដែលគ្រប់ចំណុចទាំងអស់នៃរង្វង់ ស្ថិតនៅស្មើចម្ងាយពីចំណុចនោះ។</p>
<p>១២២- ផ្ចិតស្វី អ. centre of the sphere បារ. centre de la sphère (m.)</p>	<p>ចំណុចកណ្តាលដែលស្ថិតនៅចម្ងាយដូចគ្នាពី ចំណុចទាំងអស់នៃស្វីមួយ។</p>

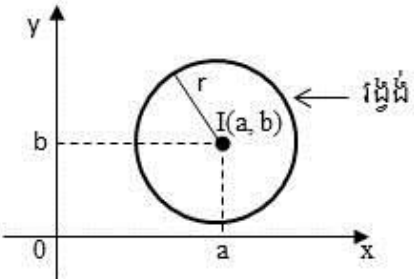
<p>១២៣- ផ្នែកនិម្មិត អ. imaginary part បារ. partie imaginaire (f.)</p>	<p>ផ្នែកជាមេគុណនៃ i នៅក្នុងចំនួន ឬអនុគមន៍ កុំផ្លិច។ បើ $z = x + iy$ នោះផ្នែកនិម្មិតនៃ z តាងដោយ $Im(z) = y$ ។</p>
<p>១២៤-ផ្ទៃក្រឡា អ. area បារ. aire (f.)</p>	<p>ទំហំផ្ទៃមួយដែលមានខ្នាតគិតជាការ៉េ។</p>
<p>១២៥- ផ្នែកពិត អ. real part បារ. vraie partie (f.)</p>	<p>ផ្នែកនៃចំនួនឬអនុគមន៍កុំផ្លិចដែលមិនមែនជា មេគុណនៃ i ។ បើ $z = x + iy$ នោះផ្នែកពិតនៃ z តាងដោយ $Re(z) = x$ ។</p>
<p>១២៦- ពហុកោណ អ. polygon បារ. polygone (m.)</p>	<p>រូបធរណីមាត្រមួយដែលខណ្ឌដោយបន្ទាត់ ជាច្រើន ដូចជា ត្រីកោណ ចតុកោណ បញ្ចកោណ ឆកោណ ។ល។</p>
<p>១២៧- ពហុកោណ និយ័ត អ. regular polygon បារ. polygone régulier (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងទាំងអស់ប្រវែងស្មើគ្នា និងមុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p>
<p>១២៨- ពហុគុណ អ. multiple បារ. multiple (m.)</p>	<p>ចំនួនណាមួយដែលជាផលគុណនៃច្រើនចំនួន។ ឧទាហរណ៍ ចំនួន 15 ជាពហុគុណនៃចំនួន 5។</p>

<p>១២៩- ពហុធា អ. polynomial / multinomial បារ. polynôme (m.)</p>	<p>- កន្សោមពីជគណិតមានផលបូកត្រូវជាច្រើនដែលត្រូវនីមួយៗ គឺជាផលគុណនៃចំនួនថេរមួយ និងអថេរមួយឬច្រើន។ បើសិនជាមានអថេរ x មួយនោះទម្រង់ទូទៅ កំណត់ដោយ</p> $a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_nx^n$ <p>ដែល a_i ជាចំនួនថេរ ($i = 0,1,2,3,\dots,n$)។</p> <p>- កន្សោមពីជគណិតដែលមានផលបូកនៃពីរត្រូវប្រើនត្រូវ</p> <p>ឧទាហរណ៍ $x^2 - 4$, $x^2 - 2xy + y^2$, $4x^3 - 5xy - 4$, $7x^2y + zt + 45y^5$ ជាពហុធា។</p>
<p>១៣០- ពហុមុខ អ. polyhedron បារ. polyèdre (m.)</p>	<p>រូបសណ្ឋានអង្គធាតុរឹងមួយខណ្ឌដោយមុខជាច្រើនដែលមុខនីមួយៗជាពហុកោណ។</p>
<p>១៣១-ពហុមុខនិយ័ត អ. regular polyhedron បារ. polyèdre régulier (m.)</p>	<p>ពហុមុខដែលមានមុខទាំងអស់ជាពហុកោណនិយ័តប៉ុនៗគ្នា។</p>
<p>១៣២- ពី/ដាយ អ. pi បារ. pi (m.)</p>	<p>និមិត្តសញ្ញា π មានតម្លៃប្រហែល 3,14159។</p>
<p>១៣៣- ព្រឹត្តិការណ៍ អ. event បារ. évènement (m.)</p>	<p>លទ្ធផលនៃការសាកល្បង ឬ ពិសោធន៍អ្វីមួយនៅក្នុងប្រូបាប៊ីលីតេ។</p>

<p>១៣៤- ភាគបែង អ. denominator បារ. dénominateur (m.)</p>	<p>ផ្នែកខាងក្រោមរបស់ប្រភាគ។ ឧទាហរណ៍ ប្រភាគ $\frac{5}{7}$ ឬ $5/7$ មាន 7 ជា ភាគបែង។</p>
<p>១៣៥- ភាគយក អ. numerator បារ. numérateur (m.)</p>	<p>ផ្នែកខាងលើរបស់ប្រភាគ។ ឧទាហរណ៍ ប្រភាគ $\frac{8}{9}$ ឬ $8/9$ មាន 8 ជា ភាគយក។</p>
<p>១៣៦- ភាគរយ អ. per cent បារ. pour cent (m.)</p>	<p>- ភាគរយតាងដោយនិមិត្តសញ្ញា « % »។ ឧទាហរណ៍ 1% (មួយភាគរយ)។</p>
<p>១៣៧- មុំ អ. angle បារ. angle (m.)</p>	<p>រូបធរណីមាត្របង្កើតដោយបន្ទាត់ពីរ អង្កត់ពីរ ឬ កន្លះបន្ទាត់ពីរដែលគូសចេញពីចំណុចរួមមួយ ឬ ផ្នែកនៃលំហដែលបង្កើតដោយប្លង់ពីរកាត់គ្នា។</p>
<p>១៣៨- មុំកែង អ. right angle បារ. angle droit (m.)</p>	<p>មុំដែលបង្កើតដោយបន្ទាត់ពីរកែងគ្នាមានរង្វាស់ ស្មើ 90 ដឺក្រេ។ (90 ដឺក្រេ = 100 ក្រាដ = $\frac{\pi}{2}$ រ៉ាដ្យង់)។</p>

<p>១៣៩- មុំជាប់</p> <p>អ. adjacent angles ប៊ាវ. angles adjacents (m.)</p>	<p>មុំពីរដែលមានកំពូលនិងជ្រុងមួយរួមគ្នា។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងរូប $\angle MON$ និង $\angle NOP$ ជាមុំជាប់គ្នា។</p>
<p>១៤០- មុំទល់កំពូល</p> <p>អ. opposite angles ប៊ាវ. angles opposés par le sommet (m.)</p>	<p>មុំពីរបង្កើតដោយបន្ទាត់ពីរប្រសព្វគ្នាមានចំណុចកំពូលរួម។</p>
<p>១៤១- មុំបំពេញ</p> <p>អ. complementary angle ប៊ាវ. angle complémentaire (m.)</p>	<p>មុំមួយក្នុងចំណោមមុំពីរដែលមានផលបូកស្មើ 90 ដឺក្រេ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងរូប $\angle XOY$ និង $\angle YOZ$ ជាមុំបំពេញ។</p>
<p>១៤២- មុំបន្ថែម</p> <p>អ. supplementary angle</p>	<p>មុំមួយក្នុងចំណោមមុំពីរដែលមានផលបូកស្មើ 180 ដឺក្រេ។ ឧទាហរណ៍ $\angle MON$ និង $\angle NOP$ ជា</p>

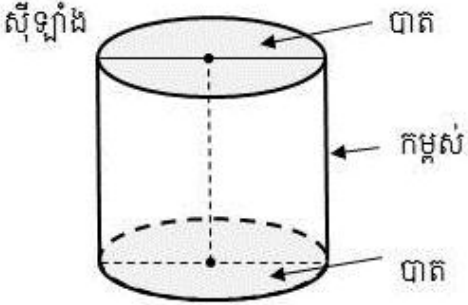
<p>បារ. angle supplé- mentaire (m.)</p>	<p>មុំបន្ថែមដែលបង្ហាញក្នុងរូប។</p> <p>មុំបន្ថែម</p>
<p>១៤៣- មុំផ្ចិត អ. central angle បារ. angle au centre (m.)</p>	<p>មុំមានកំពូលនៅត្រង់ផ្ចិតនៃរង្វង់។</p>
<p>១៤៤- មុំរាប អ. straight angle បារ. angle plat (m.)</p>	<p>មុំមានរង្វាស់ស្មើនឹង 180 ដឺក្រេ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងរូប $\angle XOX'$ ជាមុំរាប។</p>
<p>១៤៥- មុំស្រួច អ. acute angle បារ. angle aigu (m.)</p>	<p>មុំមានរង្វាស់ចន្លោះពី 0 ដឺក្រេ និង 90 ដឺក្រេ។</p>
<p>១៤៦- មុំទាល អ. obtuse angle បារ. angle obtus (m.)</p>	<p>មុំមានរង្វាស់ចន្លោះពី 90 ដឺក្រេ និង 180 ដឺក្រេ។</p>

<p>១៤៧- មិល្លី- អ. milli- ប្រា. milli-</p>	<p>បុព្វបទនៃខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ $10^{-3} = \frac{1}{1000}$ ឯកតា ហើយ មាននិមិត្តសញ្ញា «m» ។ ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាម៉ែត្រ ១មិល្លីម៉ែត្រ $(1\text{mm}) = \frac{1}{1000}$ ម៉ែត្រ $(\frac{1}{1000}\text{m})$។</p>
<p>១៤៨- ម៉ូឌុល (ចំនួនកុំផ្លិច) អ. modulus ប្រា. module (m.)</p>	<p>ប្រវែងអង្កត់ពីគល់តម្រុយទៅចំណុចតាងឱ្យចំនួនកុំផ្លិច។</p>
<p>១៤៩- ម៉ែត្រគូប អ. cubic meter ប្រា. mètre cube (m.)</p>	<p>ខ្នាតសម្គាល់មាឌឬចំណុះស្មើនឹងត្រីគុណនៃម៉ែត្រ។ ម៉ែត្រគូប សរសេរកាត់ ម^m (m³) ។ $១\text{ម}^m = ១០^m$ ដម^m = ១០^3 សម^m ។</p>
<p>១៥០- រង្វង់ / រង្វង់ អ. range ប្រា. rang (m.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) ផលសងរវាងតម្លៃខ្ពស់បំផុតនិងតម្លៃទាបបំផុតនៃទិន្នន័យ។</p>
<p>១៥១- រង្វង់ អ. circle ប្រា. cercle (m.)</p>	<p>សំណុំចំណុចទាំងអស់នៅក្នុងប្លង់មួយដែលមានចម្ងាយថេរពីចំណុចនឹងមួយនៃប្លង់នោះ។</p>

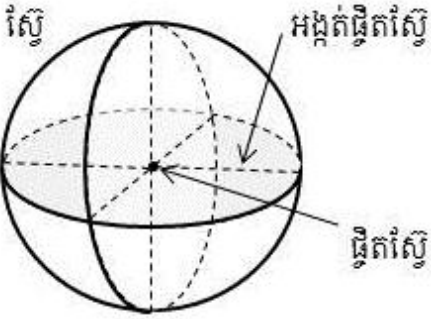
<p>១៥២- រង្វង់ត្រី - កោណមាត្រ អ. trigonometry circle បារ. cercle trigo- nométrique (m.)</p>	<p>រង្វង់មានរង្វាស់កាំស្មើមួយឯកតាដែលគេសិក្សា ពីទំនាក់ទំនងមុំជាមួយនឹងជ្រុងរបស់ត្រីកោណ- មាត្រក្នុងរង្វង់នេះ។</p>
<p>១៥៣- រង្វាស់មុំ អ. angular measure បារ. mesure de l'angle (f.)</p>	<p>ខ្នាតដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់វាស់មុំ គិតជាដឺក្រេ ក្រាដ ឬ រ៉ាដ្យង់។</p>
<p>១៥៤- រ៉ាដ្យង់ អ. radian បារ. radian (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃរង្វាស់មុំមាននិមិត្តសញ្ញា «rad »។ ឧទាហរណ៍ មុំកែងមានរង្វាស់ $\frac{\pi}{2}$ rad។</p>
<p>១៥៥- រ៉ាវ្យង់ អ. variance បារ. variance (f.)</p>	<p>១- រង្វាស់មួយនៃរបាយក្នុងស្ថិតិវិទ្យាដែលជា មធ្យមភាគនៃផលសងការ៉េរវាងតម្លៃអង្កេតនិង មធ្យមរបស់វា។ រ៉ាវ្យង់គំរូតាងដែលតាងដោយ s^2 និង រ៉ាវ្យង់ស្ថិតិសាកលដែលតាងដោយ σ^2 ។ ២- រង្វាស់មួយតាងដោយ $\text{Var}(X)$ ឬ $V(X)$ ដែលជាសង្ខីមគណិតនៃគម្លាតការ៉េ រវាងអថេរចៃដន្យ X និងសង្ខីមគណិត $E(X)$</p>

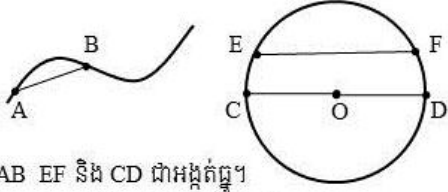
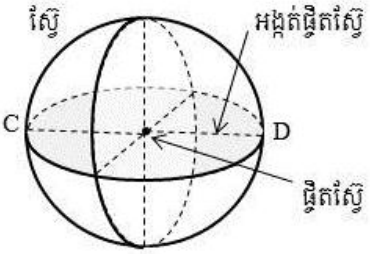
	របស់វាដែលកំណត់ដោយសមីការ $\text{Var}(X) = E[(X - E(X))^2] \text{ ។}$
១៥៦- វិធីគុណ អ. multiplication បារ. multiplication (f.)	ប្រមាណវិធីឬដំណើរការនៃការរកផលគុណនៃ ពីរចំនួនឬច្រើនចំនួនដែលតាងដោយនិមិត្តសញ្ញា « × » ឬ « · » ។ ឧទាហរណ៍ $4 \times 3, \quad ab = a \times b = a \cdot b$ ។
១៥៧- វិធីចែក អ. division បារ. division (f.)	ប្រមាណវិធីឬដំណើរការនៃការរកផលចែកនៃពីរ ចំនួនឬច្រើនចំនួនដែលតាងដោយនិមិត្តសញ្ញា « ÷ » , « - » , « / » ។ ឧទាហរណ៍ $15/3 = 5$ ដែល 15 ជាតំណាងចែក, 3 ជាតួចែក និង 5 ជាផលចែក។
១៥៨- វិធីដក អ. subtraction បារ. soustraction (f.)	ប្រមាណវិធីឬដំណើរការនៃការរកផលដកនៃ ពីរចំនួនឬច្រើនចំនួនដែលតាងដោយនិមិត្ត- សញ្ញា « - » ។
១៥៩- វិធីបូក អ. addition បារ. addition (f.)	ប្រមាណវិធីឬដំណើរការនៃការរកផលបូកនៃពីរ ចំនួនឬច្រើនចំនួនដែលតាងដោយនិមិត្តសញ្ញា « + » ។
១៦០- សង់ទី- អ. centi- បារ. centi-	បុព្វបទនៃខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ $10^{-2} = \frac{1}{100}$ ឯកតា ហើយ មាននិមិត្តសញ្ញា «c» ។

	<p>ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាម៉ែត្រ ១សង់ទីម៉ែត្រ $(1\text{cm}) = \frac{1}{100}$ ម៉ែត្រ $(\frac{1}{100}\text{m})$។</p>
<p>១៦១- សង្ឃឹមគណិត អ. expected value, mathematical expectation បារ. espérance mathématique (f.)</p>	<p>តម្លៃដែលបូករបស់ផលគុណនៃតម្លៃអថេរចៃដន្យ នឹងតម្លៃប្រូបាប៊ីលីតេរបស់វាដែលតាងដោយ និមិត្តសញ្ញា $E(X)$ ឬ μ ។</p>
<p>១៦២- សត្តកោណ អ. heptagon បារ. heptagone (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងប្រាំពីរ។</p>
<p>១៦៣- សត្តកោណ និយ័ត អ. regular heptagon បារ. heptagone régulier (m.)</p>	<p>សត្តកោណដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងប្រាំពីរ ស្មើគ្នានិងមុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p>
<p>១៦៤- សមាមាត្រ អ. proportion បារ. proportion (f.)</p>	<p>សមីការមួយបង្ហាញពីផលធៀបដែលសមមូល នឹងគ្នា ហើយដែលមានទម្រង់ទូទៅ $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ ឬ $a : b = c : d$ ។ ឧទាហរណ៍ $\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$ ។</p>
<p>១៦៥- ស៊ីឡាំង អ. cylinder</p>	<p>អង្គធាតុរឹងមានរាងជាបំពង់ដែលបាតទាំងពីរ របស់វាជារង្វង់ប៉ុនគ្នា ហើយស្របគ្នា។</p>

<p>បារ. cylindre (m.)</p>	
<p>១៦៦-ស៊ីមីក្រូម អ. semi-group បារ. demi-groupe (m.)</p>	<p>សំណុំមួយដែលមានតែលក្ខណៈផ្គុំចំពោះប្រមាណវិធីទ្វេធាតុ។</p>
<p>១៦៧- សំណុំ អ. set បារ. ensemble (m.)</p>	<p>បណ្តុំនៃវត្ថុដែលកំណត់ដោយលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់។ វត្ថុនីមួយៗនៃសំណុំហៅថា ធាតុនៃសំណុំ។ ឧទាហរណ៍</p> <p>១- សំណុំនៃចំនួន 4, 5, 7 និង 8 ។ គេតាងដោយ {4, 5, 7, 8} ។</p> <p>២- សំណុំនៃថ្ងៃប្រចាំសប្តាហ៍។ គេតាងដោយ {ចន្ទ, អង្គារ, ពុធ, ព្រហស្បតិ៍, សុក្រ, សៅរ៍, អាទិត្យ} ។</p>
<p>១៦៨- សំណុំរង អ. subset បារ. sous-ensemble (m.)</p>	<p>សំណុំដែលធាតុទាំងអស់របស់វាជាធាតុនៃសំណុំមួយទៀត។ ឧទាហរណ៍ សំណុំ { 5, 7, 8 } ជាសំណុំរងនៃសំណុំ {4, 5, 7, 8} ។</p>

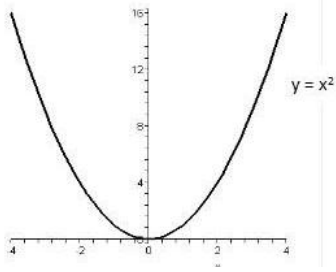
<p>១៦៩- សំណុំទទេ អ. empty set / null set បារ. ensemble vide (m.)</p>	<p>សំណុំដែលគ្មានធាតុ ហើយ គេតាងដោយ \emptyset ឬ $\{ \}$ ។</p>
<p>១៧០- សំណុំរាប់អស់ អ. finite set បារ. ensemble fini (m.)</p>	<p>សំណុំដែលមានចំនួនធាតុ ជាចំនួនកំណត់។ ឧទាហរណ៍ សំណុំ $A = \{ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 \}$ ជាសំណុំរាប់អស់។</p>
<p>១៧១- សំណុំរូបភាព អ. range / image បារ. image (f.)</p>	<p>សំណុំតម្លៃ $y = f(x)$ ចំពោះគ្រប់ x នៅលើ ដែនកំណត់ D នៃអនុគមន៍ f និង តាងដោយ I ឬ $\text{Im}(f)$ ឬ $\text{Im } f$ ។ ឧទាហរណ៍ សំណុំរូបភាពនៃអនុគមន៍ $y = f(x) = -2x + 3 \ (x \geq 1)$ គឺ $I = \{ y / y \leq 1 \} = (-\infty, 1]$ ។</p>
<p>១៧២- សំណុំអនន្ត អ. infinite set បារ. ensemble infini (m.)</p>	<p>សំណុំដែលមានចំនួនធាតុច្រើនមិនអាចកំណត់ បាន។ ឧទាហរណ៍ សំណុំ $B = \{ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots \}$ ជាសំណុំអនន្ត។</p>
<p>១៧៣- ស្ថិតិសាកល អ. population បារ. population (f.)</p>	<p>សំណុំនៃតម្លៃអង្កេតទាំងអស់ដែលគេលើកយក មកសិក្សាតាមបែបស្ថិតិ មានដូចជា ក្រុមមនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិ វត្ថុ...។</p>

<p>១៧៤- វិស្វ អ. sphere បារ. sphère (f.)</p>	<p>ផ្ទៃបិទជិតដែលគ្រប់ចំណុចនៃផ្ទៃ ស្ថិតនៅស្មើ ចម្ងាយពីចំណុចកំណត់មួយ (ផ្ចិតរបស់វា) ។</p>
<p>១៧៥- ហិកតូ- អ. hecto- បារ. hecto-</p>	<p>បុព្វបទនៃខ្នាតដែលមានតម្លៃស្មើ ១០០ ឯកតា ហើយ មាននិមិត្តសញ្ញា «h» ។ ឧទាហរណ៍ បើខ្នាតជាក្រាម ១ហិកតូក្រាម (1hg) ស្មើនឹង ១០០ក្រាម (100g) ។</p>
<p>១៧៦- អង្កត់ត្រង់ អ. line segment បារ. segment de droite (m.)</p>	<p>ផ្នែកនៃបន្ទាត់មួយដែលស្ថិតនៅចន្លោះចំណុច ពីរនៅលើបន្ទាត់នោះ (ក្នុងករណីខ្លះដោយរួម បញ្ចូលចំណុចទាំងពីរផង) ។</p>
<p>១៧៧- អង្កត់ធ្នូ អ. chord បារ. corde (f.)</p>	<p>អង្កត់មួយដែលភ្ជាប់ចំណុចពីរនៅលើខ្សែកោង។</p>

	 <p>AB EF និង CD ជាអង្កត់ធ្នូ។ CD ជាអង្កត់ផ្ចិត។ ចំណុច O ជាផ្ចិតរង្វង់។</p>
<p>១៧៨- អង្កត់ផ្ចិត អ. diameter បារ. diamètre (m.)</p>	<p>អង្កត់ធ្នូដែលកាត់ផ្ចិតនៃរង្វង់ឬស្វ៊ែរមួយ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងរូបខាងលើ CD ជាអង្កត់ផ្ចិតនៃរង្វង់ ហើយ រូបខាងក្រោម CD ជាអង្កត់ផ្ចិតនៃស្វ៊ែរ។</p>
<p>១៧៩- អដ្ឋកោណ អ. octagon បារ. octogone (m.)</p>	<p>ពហុកោណដែលមានជ្រុងប្រាំបី។</p>
<p>១៨០- អដ្ឋកោណនិយ័ត អ. regular octagone បារ. octogone régulier (m.)</p>	<p>អដ្ឋកោណដែលមានប្រវែងជ្រុងទាំងប្រាំបីស្មើគ្នានិងមុំក្នុងទាំងអស់មានរង្វាស់ស្មើគ្នា។</p>

<p>១៨១- អត្រា អ. rate បារ. taux (m.)</p>	<p>ផលធៀបមួយដែលប្រៀបធៀបឯកតាពីរផ្សេងគ្នា។ ឧទាហរណ៍ អត្រា៦០គឺឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង។</p>
<p>១៨២- អថេរ អ. variable បារ. variable (f.)</p>	<p>និមិត្តសញ្ញាដែលតាងឱ្យបរិមាណឬតម្លៃមិនស្គាល់។</p>
<p>១៨៣- អថេរចៃដន្យ អ. random variable បារ. variable aléatoire (f.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) អថេរដែលអាចទទួលបានតម្លៃតែមួយគត់ពីលទ្ធផលពិសោធន៍នីមួយៗដែលតម្លៃនេះពុំអាចកំណត់ជាមុនបាន។</p>
<p>១៨៤- អថេរចៃដន្យជាប់ អ. continuous random variable បារ. variable aléatoire continue (f.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) អថេរចៃដន្យដែលមានតម្លៃនៅក្នុងចន្លោះណាមួយ។</p>
<p>១៨៥- អថេរចៃដន្យជាប់ អ. discrete random variable បារ. variable aléatoire discrète (f.)</p>	<p>(ស្ថិតិវិទ្យា) អថេរចៃដន្យដែលមានតម្លៃដាច់ៗពីគ្នាពីមួយទៅមួយ។</p>

<p>១៨៦- អនុគមន៍</p> <p>អ. function</p> <p>បារ. fonction</p> <p>(f.)</p>	<p>ទំនាក់ទំនង f ភ្ជាប់ធាតុនីមួយៗនៃសំណុំ A ទៅនឹងធាតុតែមួយគត់នៃសំណុំ B ។</p> <p>គេកំណត់សរសេរ</p> $f : A \rightarrow B$ $x \mapsto y = f(x)$ <p>ក្នុងនោះ: A ជាសំណុំដើមមិនទទេ និង x ជាធាតុដើម ហើយ B ជាសំណុំចុងមិនទទេ និង y ជារូបភាពនៃ x តាមអនុគមន៍ f ។</p> <p>ឧទាហរណ៍ ទំនាក់ទំនង $y = f(x) = 2x$ ពីសំណុំ $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$ ទៅសំណុំ $B = \{0, 2, 4, 6, 8\}$ ជាអនុគមន៍មួយ។</p>
<p>១៨៧- អនុគមន៍លេខ</p> <p>អ. real function/ real-valued function</p> <p>បារ. fonction numérique (f.)</p>	<p>អនុគមន៍ដែលមាន \mathbb{R} (\mathbb{R} តាងសំណុំនៃចំនួនពិត) ជាសំណុំចុង។</p> <p>ឧទាហរណ៍ $f(x) = 3x^3 - 2x + 5$ ជាអនុគមន៍លេខនៃអថេរចំនួនពិត។</p>
<p>១៨៨- អនុគមន៍គូ</p> <p>អ. even function</p> <p>បារ. fonction paire (f.)</p>	<p>អនុគមន៍ $y = f(x)$ ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខណៈ: $f(-x) = f(x)$ ចំពោះគ្រប់ $x \in D$ ($\forall x \in D$) ដែល D តាងឱ្យដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។</p> <p>ក្រាហ្វនៃអនុគមន៍នេះឆ្លុះគ្នាជៀបនឹងអ័ក្ស y ។</p> <p>ឧទាហរណ៍ $y = x^2$ និង $y = \cos x$ ជាអនុគមន៍គូ។ ក្រាហ្វនៃអនុគមន៍ $y = x^2$ បានបង្ហាញក្នុង</p>

	<p>រូបខាងក្រោម។</p> <p style="text-align: center;">$y = f(x)$</p>
<p>១៨៩- អនុគមន៍ សេស អ. odd function បារ. fonction impaire (f.)</p>	<p>អនុគមន៍ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខណៈ: $f(-x) = -f(x)$ ចំពោះគ្រប់ $x \in D$ ដែល D តាងឱ្យដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។ ឧទាហរណ៍ $f(x) = x^3$, $f(x) = \sin x$ និង $f(x) = x^7$ សុទ្ធតែជាអនុគមន៍សេស។</p>
<p>១៩០- អនុគមន៍ជាប់ អ. continuous function បារ. fonction continue (f.)</p>	<p>អនុគមន៍ $f(x)$ ដែលជាប់ត្រង់ចំណុច $x = a$ បើ</p> <ul style="list-style-type: none"> - $f(a)$ មានតម្លៃកំណត់ - $f(x)$ មានលីមីត កាលណា x ខិតទៅរក a - លីមីត $f(x)$ កាលណា x ខិតទៅរក a មាន តម្លៃស្មើនឹង $f(a)$ ។
<p>១៩១- អនុគមន៍ ព្រីមីទីវ អ. primitive function បារ. fonction primitive (f.)</p>	<p>អនុគមន៍ $F(x)$ ដែលមានដេរីវេ $F'(x) = f(x)$ ។ ឧទាហរណ៍ $F(x) = \frac{1}{2}x^2 + 5$ ជាអនុគមន៍ ព្រីមីទីវនៃ $f(x) = x$ ។</p>

<p>១៩២- អនុគមន៍ ត្រីកោណមាត្រ អ. trigonometric function បារ. fonction de trigonométrie (f.)</p>	<p>អនុគមន៍នៃមុំដែលកំណត់ជាផលធៀបជ្រុង ត្រីកោណកែង។ អនុគមន៍ត្រីកោណមាត្រមាន ស៊ីនុស, កូស៊ីនុស, សេកង់, កូសេកង់, តង់ហ្សង់ និង កូតង់ហ្សង់។</p>
<p>១៩៣- អនុគមន៍ វិភាគ អ. analytic function បារ. fonction analytique (f.)</p>	<p>អនុគមន៍អថេរកុំផ្លិចដែលមានដេរីវេ និងជា អនុគមន៍ដេរីវេជាប់។</p>
<p>១៩៤- អាគុយម៉ង់ (ចំនួនកុំផ្លិច) អ. argument បារ. argument (m.)</p>	<p>មុំដែលផ្គុំឡើងរវាងអ័ក្សអាប៉ូស៊ីសនិងអង្កត់ភ្ជាប់ ពីគល់តម្រុយទៅចំណុចតាងឱ្យចំនួនកុំផ្លិច។</p>
<p>១៩៥- អាណូត អ. anode បារ. anode(f.)</p>	<p>ប៉ូលវិជ្ជមាន ឬ អេឡិចត្រូតនៃគ្រឿងអគ្គិសនីមួយ។</p>
<p>១៩៦- ឯកតានិម្មិត អ. imaginary unit បារ. unité imaginaire (f.)</p>	<p>ចំនួនប្រឌិត i ដែលសន្មតថា $i^2 = -1$ ។</p>
<p>១៩៧- ឯកធា អ. monomial បារ. monôme(m.)</p>	<p>ពហុធាដែលមានមួយតួ។ ឧទាហរណ៍ $y, 5ac, 10ax^2$ ជាឯកធា។</p>

២- បច្ចេកសព្ទបច្ចេកវិទ្យា(កុំព្យូទ័រ)

<p>១- កណ្តុរ អ. mouse បារ. souris (f.)</p>	<p>ឧបករណ៍តូចមួយដែលចល័តលើផ្ទៃរាបដើម្បីត្រួតពិនិត្យទីតាំងនៃសញ្ញាចង្កុលនៅលើអេក្រង់។</p>
<p>២- កម្មវិធី អ. application / application software / program បារ. application (f.) / programme (m.)</p>	<p>សុសវែរសម្រាប់បញ្ជាកុំព្យូទ័របំពេញការងារដូចជា កម្មវិធីវាយអត្ថបទ កម្មវិធីគូររូប កម្មវិធីគ្រប់គ្រងមូលទិន្នន័យ។ល។</p>
<p>៣- កាត អ. card បារ. carte (f.)</p>	<p>- អត្ថន័យទីមួយ ៖ បន្ទះឬបណ្តុំដែលអាចឱ្យមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងឧបករណ៍មួយ។ ឧ. កាតសំឡេង កាតបណ្តាញ។ - អត្ថន័យទីពីរ ៖ បន្ទះសៀគ្វីអគ្គិសនីមួយដែលសិកទៅក្នុងផ្នែកមួយនៃកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>៤- កាត់ អ. cut បារ. couper</p>	<p>- បូរឯកសារ ផ្នែកខ្លះនៃអត្ថបទ រូបភាព ព័ត៌មាន ឬ កិច្ចការណាមួយពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត។ - លុបឯកសារ ផ្នែកខ្លះនៃអត្ថបទ រូបភាព ព័ត៌មាន ឬ កិច្ចការណាមួយ ប៉ុន្តែ អាចយកមកបង្ហាញឡើងវិញបាន។</p>

<p>៥- កាតពន្លឺន អ. accelerator card បារ. carte accélératrice (f.)</p>	<p>កាតសម្រាប់ពន្លឺនដំណើរការកុំព្យូទ័រឱ្យបានលឿនជាងមុន។</p>
<p>៦- កាណាល់ អ. channel បារ. canal (m.)</p>	<p>១- គន្លងឬស្រូវិចអេឡិចត្រូម៉ាញេទិកដែលគេរៀបចំសម្រាប់ប្រើ ក្នុងលក្ខណៈពិសេសណាមួយ។ ២- ស្រទាប់មួយនៃរូបភាពដែលគេអាចប្រើដោយឡែក ឬ ប្រើសម្រាប់បង្កើតអ្វីដែលគេចង់បាន។</p>
<p>៧- កាណាល់កូដសម្ងាត់ អ. encrypted channel បារ. canal encrypté (m.)</p>	<p>កាណាល់នៃកុំព្យូទ័រដែលកូដសម្ងាត់ព័ត៌មានឆ្លងកាត់រវាងឧបករណ៍ពីរ។</p>
<p>៨- កាណាល់ទិន្នន័យ អ. data channel បារ. canal (m.) de données (f.)</p>	<p>កាណាល់នៃកុំព្យូទ័រដែលប្រើនៅពេលបញ្ជូនទិន្នន័យពីឧបករណ៍មួយទៅឧបករណ៍មួយទៀត។</p>
<p>៩- ការបញ្ឈប់/ ការបោះបង់ (អាបិត)</p>	<p>ពាក្យឬមុខងារប្រើសម្រាប់បញ្ជាក់ពីការបញ្ឈប់នូវកម្មវិធី ដំណើរការអ្វីមួយដែលកំពុងធ្វើ។</p>

<p>អ. abort បារ. abandon (m.)</p>	
<p>១០- ការប៉ះទង្គិច អ. collision បារ. collision (f.)</p>	<p>ការប្រជ្រៀតគ្នានៃសញ្ញាពីរប្រើនៅក្នុងបណ្តាញមួយ ដែលអាចធ្វើឱ្យទិន្នន័យមានភាពល្អឺងឬបាត់បង់។</p>
<p>១១- ការពន្លឿន / សំទុះ អ. acceleration បារ. accélération (f.)</p>	<p>ការធ្វើឱ្យស្ទុះលឿន។</p>
<p>១២- កូដ អ. code បារ. code (m.)</p>	<p>ប្រព័ន្ធពាក្យ លេខ សញ្ញា អក្សរ ទាំងសម្ងាត់ទាំងចំហ ដែលគេប្រើសម្រាប់តាងឱ្យសារឬពាក្យគន្លឹះមួយក្នុងទម្រង់ខ្លីសមស្រប។</p>
<p>១៣- កូដការ អ. encodement</p>	<p>ការបំប្លែងទិន្នន័យដែលបានបញ្ចូល (ដូចជា អក្សរសញ្ញា ពាក្យបញ្ជា) ទៅជា កូដ ឬ ទៅក្នុងទម្រង់ជាលេខ (១ ឬ ០) ដែលអាចស្គាល់បាន ដោយកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>១៤- កូដវិទ្យា អ. cryptography</p>	<p>ការសិក្សាពីវិធីបំប្លែងទិន្នន័យទៅជាកូដ។</p>
<p>១៥- កូដនីយកម្ម អ. encryption</p>	<p>ការបំប្លែងព័ត៌មានឬទិន្នន័យទៅជាកូដពិសេសណាមួយដែលគេមិនអាចយល់ឬប្រើប្រាស់បាន។</p>
<p>១៦- កូដិក</p>	<p>គ្រឿងអេឡិចត្រូនិកមួយដែលបំប្លែងឬបង្រួម</p>

<p>អ. codec: coder-decoder</p>	<p>សញ្ញានៃសំឡេងឬរូបភាពឱ្យតូច មុននឹងបញ្ជូនតាមប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍។</p> <p>សញ្ញាទាំងនេះត្រូវបានពន្លាមកទ្រង់ទ្រាយដើមវិញនៅឯឧបករណ៍ទទួល។</p>
<p>១៧- កែសម្រួល</p> <p>អ. edit</p> <p>បារ. éditer</p>	<p>ផ្លាស់ប្តូរ កែតម្រូវ ឬ កែប្រែអ្វីមួយ (ឃ្លាឬក៏សុសវែរ...)។</p>
<p>១៨- កុំព្យូទ័រ</p> <p>អ. computer,</p> <p>បារ. ordinateur (m.)</p>	<p>ម៉ាស៊ីនអេឡិចត្រូនិកមួយបែបដែលអាចបញ្ចូលរក្សាទុក គណនា វិភាគ ធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងទាញយកទិន្នន័យ។</p>
<p>១៩- ក្តារ / បិត</p> <p>អ. board</p>	<p>បន្ទះរូបធាតុមិនចម្លងអគ្គិសនីមួយដែលផ្ទុកសៀគ្វីនៅផ្នែកម្ខាងឬផ្នែកទាំងសងខាង។</p>
<p>២០- ក្តារចុច/ យីបិត</p> <p>អ. keyboard</p> <p>បារ. clavier (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍ដែលកើតចេញពីបណ្តុំឆ្នុចរបស់ឧបករណ៍ភ្លេង អង្គុលីលេខ ឬ កុំព្យូទ័រដែលអ្នកប្រើប្រាស់បញ្ជាឬចុច។</p>
<p>២១- ក្តារមេ / មេបិត</p> <p>អ. motherboard/ fatherboard/ mainboard</p> <p>បារ. carte mère (f.)</p>	<p>បន្ទះដ៏សំខាន់នៃកុំព្យូទ័រដែលជាកន្លែងផ្ទុកខួរក្បាលកុំព្យូទ័រ កាតមេម៉ូរីផ្សេងៗ ឈីបសំខាន់ៗ និង ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកដែលផ្តល់មុខងារដល់កុំព្យូទ័រ។</p>

<p>២២- ក្រាហ្វ / ក្រាប អ. graph</p>	<p>សម្ព័ន្ធវត្ថុដែលកើតចេញពីចំណុចកំពូលមួយទៅចំណុចកំពូលមួយទៀតនិងខ្សែដែលភ្ជាប់កំពូលចូលគ្នា។</p>
<p>២៣- ក្រាហ្វិក អ. graphics</p>	<p>ទម្រង់ រូបភាព បន្ទាត់ ដែលគេអាចបង្ហាញលើអេក្រង់ បោះពុម្ពក្នុងទម្រង់ជារូបភាព ឬ សញ្ញា។</p>
<p>២៤- ភ្លក អ. clock បារ. horloge (f.)</p>	<p>គ្រឿងមួយដែលបង្កើតសញ្ញាទៀងទាត់និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងអ្វីមួយដូចជាការកំណត់ពេលវេលា។</p>
<p>២៥- ក្លន អ. clone បារ. clone (m.)</p>	<p>កុំព្យូទ័រមួយដែលត្រូវបានចម្លងចេញពីកុំព្យូទ័រដើមតែដំណើរការដូចគ្នាបេះបិទ។</p>
<p>២៦- ខ្សែកាប អ. cable បារ. câble (m.)</p>	<p>បណ្តុំសរសៃខ្សែដែលដាក់នៅក្នុងបំពង់ការពារមួយ។</p>
<p>២៧- ខ្សែទិន្នន័យ អ. data stream បារ. flux (m.) de données (f.)</p>	<p>ទិន្នន័យដែលបញ្ជូនបន្តគ្នាម្តងមួយបែបម្តងមួយបែប។</p>
<p>២៨- គណនី អ. account បារ. compte (m.)</p>	<p>ការអនុញ្ញាតប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រឬសេវាកុំព្យូទ័រដោយមានអត្តនាមនិងកំណត់ត្រាចាំបាច់ផ្សេងៗទៀតដែលជួយដល់ការតាមដានអ្នកប្រើប្រាស់។</p>

<p>២៩- គណនីកម្ម អ. accounting បារ. comptabilité (f.)</p>	<p>ការតាមដានសកម្មភាពអ្នកប្រើបណ្តាញ ក្នុង អំឡុងពេលភ្ជាប់រួមមានរយៈពេលនៃការប្រើ ចំនួនទិន្នន័យផ្លាស់ប្តូរ និង សេវា ។ល។</p>
<p>៣០- គមនាគមន៍ អ. communication បារ. communication (f.)</p>	<p>ការបញ្ជូនឬប្តូរព័ត៌មានទៅវិញទៅមក ពី ឧបករណ៍មួយទៅឧបករណ៍មួយ។</p>
<p>៣១- គមនាគមន៍ ទិន្នន័យ អ. data commu- nication បារ. communication de données (f.)</p>	<p>គមនាគមន៍ដែលសម្គាល់លើការបញ្ជូន ទិន្នន័យជាលក្ខណៈឌីជីថល។</p>
<p>៣២- គីឡូបៃ អ. kilobyte បារ. kilo-octet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើ នឹង ១០២៤បៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេ កំណត់យកមួយគីឡូបៃ ស្មើនឹង ១០០០បៃ ហើយ អក្សរកាត់ គឺ KB។</p>
<p>៣៣- គីឡូប៊ីត អ. kilobit បារ. kilobit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលស្មើ នឹង ១០២៤ ប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេ កំណត់យក១គីឡូប៊ីតស្មើនឹង១០០០ប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺ Kb ឬ Kbit។</p>

<p>៣៤- គូសបន្ទាត់ ពីក្រោម</p> <p>អ. underline បារ. souligner</p>	<p>ដឹកបន្ទាត់ពីក្រោមអក្សរដែលបន្ទាត់ទាំងនោះ អាចជាបន្ទាត់ទោលឬច្រើន។</p>
<p>៣៥- គេហទំព័រ</p> <p>អ. homepage / home page</p>	<p>ទំព័រដំបូងដែលគេឃើញនៅពេលបើកមើល អាសយដ្ឋានទំព័រវេប។</p>
<p>៣៦- គំនូសតាង</p> <p>អ. graphic បារ. graphique (m.)</p>	<p>គំនូសដែលបង្កើតដោយដំណើរការមួយ ដូចជា ការគូស ការបោះពុម្ព។</p>
<p>៣៧- ចម្លង</p> <p>អ. copy បារ. copier</p>	<p>ផ្តិតយកផ្នែកខ្លះឬទាំងមូលនៃអត្ថបទ រូបភាព ព័ត៌មាន ឬ ឯកសារណាមួយ ឱ្យដូចគ្នានឹងច្បាប់ ដើម។</p>
<p>៣៨- ចុច</p> <p>អ. click / press បារ. cliquer</p>	<p>សង្កត់ហើយលែងឆ្លុចនៃឧបករណ៍ចង្អុល (ដូចជា កណ្តុរ ប៊ិកចង្អុល...) ដោយមិនផ្លាស់ទី។</p>
<p>៣៩- ចុចផ្ទួន</p> <p>អ. double-click បារ. double-cliquer</p>	<p>សង្កត់ហើយលែងឆ្លុចនៃឧបករណ៍ចង្អុល (ដូចជា កណ្តុរ ប៊ិកចង្អុល...) ពីរដងភ្លាមៗ ដោយមិន ផ្លាស់ទី។</p>
<p>៤០- ឆ្លុច</p> <p>អ. key</p>	<p>គ្រាប់មួយៗនៅលើក្តារចុច។</p>

<p>៤១- ជញ្ជាំងភ្លើង អ. firewall បារ. pare-feu (m.)</p>	<p>ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព (ហាងវែរ សុសវែរ) ដែលត្រួតពិនិត្យលំហូរទិន្នន័យពីកុំព្យូទ័រមួយទៅកុំព្យូទ័រមួយទៀតឬពីបណ្តាញកុំព្យូទ័រមួយទៅបណ្តាញកុំព្យូទ័រមួយទៀត ឬ ពីអ៊ីនធឺណិត ប្រឆាំងនឹងអាក់សេសខុសច្បាប់ពីខាងក្រៅ ឬ ប្រឆាំងនឹងការខូចហាងវែរ នៅកន្លែងណាមួយ។</p>
<p>៤២- ដីហ្គាបៃ អ. gigabyte បារ. gigaoctet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង១០២៤មេហ្គាបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យកមួយដីហ្គាបៃស្មើនឹង ១០០០មេហ្គាបៃ ហើយ អក្សរកាត់ គឺ GB។</p>
<p>៤៣- ដីហ្គាប៊ីត អ. gigabit បារ. gigabit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង ១០២៤មេហ្គាប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យក១ដីហ្គាប៊ីតស្មើនឹង ១០០០មេហ្គាប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺ Gb ឬ Gbit។</p>
<p>៤៤- ជំនួយ អ. help បារ. aide (f.)</p>	<p>អនុគមន៍(បែបជំនួយ), សេចក្តីពន្យល់ណែនាំឬអ្វីៗសម្រាប់សម្រួលការប្រើកម្មវិធី។</p>
<p>៤៥- ជ្រៀង អ. italic បារ. italique (m./ad.)</p>	<p>ន. ប្រភេទតួអក្សរដែលទ្រេតឬជ្រៀងទៅខាងស្តាំ។ គ. ដែលទ្រេតទៅខាងស្តាំ។</p>

<p>៤៦- ឈីប អ. chip បារ. puce (f.)</p>	<p>ក្រាមស៊ីលីស្យូមស្តើងតូចៗ ដែលនៅលើនោះ មានសៀគ្វីជាច្រើនជាមួយនឹងសមាសភាគ រាប់រយពាន់។</p>
<p>៤៧- ឈីបមេម៉ូរី អ. memory chip បារ. mémoire puce (m.)</p>	<p>ឈីបឬមីក្រូឈីប ដែលអាចដោតចូលទៅក្នុង កុំព្យូទ័រ ដើម្បីផ្តល់ជាមេម៉ូរីបន្ថែម។</p>
<p>៤៨- ឈែត អ. chat បារ. bavardage (m.)</p>	<p>ការសន្ទនាគ្នាលេង ដោយប្រើអក្សរ សំឡេង... តាមរយៈបណ្តាញកុំព្យូទ័រ បណ្តាញសកល ឬ អ៊ីនធឺណិត។</p>
<p>៤៩- ឈ្នាប់ អ. connector បារ. connecteur (m.)</p>	<p>- និមិត្តសញ្ញាមួយដែលតាងឱ្យផ្នែកដាច់ពីគ្នានៃរូប និង កំណត់ទីតាំងដែលត្រូវភ្ជាប់បន្ត។ - ឧបករណ៍ឬគ្រឿងមួយ ដែលត្រូវបានប្រើសម្រាប់ ផ្នែកភ្ជាប់អគ្គិសនីពីឬច្រើនដទៃផ្សេងៗចូលគ្នា (ឧបករណ៍នៅខាងចុងនៃខ្សែ ដែលដោតទៅក្នុង រន្ធ ឬ អន្តរមុខ ក្នុងគោលបំណងភ្ជាប់ឧបករណ៍ មួយទៅឧបករណ៍មួយទៀត)។</p>
<p>៥០- ឈ្មោះដែន អ. domain name បារ. nom (m.) du domaine (m.)</p>	<p>នាមឬអាសយដ្ឋានសម្រាប់សម្គាល់ស្ថាប័នក្នុង បណ្តាញអ៊ីនធឺណិត។ ជាទូទៅ មានទម្រង់ Server.Organization.Type ដែលក្នុងនោះ Type សម្គាល់ឱ្យប្រភេទស្ថាប័ន Organization សម្គាល់ ឱ្យឈ្មោះស្ថាប័ន និង Server សម្គាល់ឱ្យសេរុបករណ៍ របស់ស្ថាប័ន។ ឧទាហរណ៍ក្នុងយូអិល</p>

	<p>http://www.rac-academy.edu.kh ឈ្មោះដែន គឺ rac-academy.edu.kh ឬ www.racacademy.edu.kh។</p>
<p>៥១- ដាល អ. dial បារ. composer</p>	<p>កិ. បង្កើតតំណភ្ជាប់កុំព្យូទ័រនិង ឧបករណ៍ ទូរគមនាគមន៍។ ន. ឧបករណ៍បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់កុំព្យូទ័រដែល បង្កលក្ខណៈឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់បញ្ចូលតម្លៃប៉ារ៉ា ម៉ែត្រ។ វាជាប្រភេទមួយនៃឧបករណ៍ផ្តល់តម្លៃ ស្តារ៉ូល។</p>
<p>៥២- ដិតក្រាស់ អ. bold បារ. gras</p>	<p>ដែលដិតច្បាស់ក្រាស់លើសពីធម្មតា។</p>
<p>៥៣- ដែន អ. domain បារ. domaine (m.)</p>	<p>១- ក្រុមកុំព្យូទ័រ និង ក្រុមឧបករណ៍ក្នុងបណ្តាញ មួយដែលគ្រប់គ្រងដោយសេរ៉ូបករណ៍ ដែលមាន ច្បាប់និងនីតិវិធីរួម។ ២- សំណុំតម្លៃដែលអាចមានសម្រាប់មូលទិន្នន័យ ដូចជាលេខកូដតំបន់នៃប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទ។</p>
<p>៥៤- ជ្រាយ អ. drive បារ. unité (f.) de disques (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍មេកានិកម្យ៉ាងសម្រាប់បង្វិលថាស ឬកាស៊ីតដើម្បីទាញទិន្នន័យយកទៅប្រើប្រាស់។</p>

<p>៥៥- ឌីជីថល អ. digital បារ. numérique</p>	<p>គ. ដែលទាក់ទងនឹងគ្រឿងដែលតំណាងឱ្យ ទិន្នន័យអំពីទុតជាលេខ។ ន. សញ្ញាដែលតំណាងដោយលេខ។</p>
<p>៥៦- តភ្ជាប់ អ. connect បារ. connecter</p>	<p>ភ្ជាប់របស់ពីរប្រើចូលគ្នា។</p>
<p>៥៧- តម្រឹម អ. align បារ. aligner</p>	<p>រៀបអត្ថបទឱ្យត្រឹមគ្នាខាងឆ្វេង ស្តាំ លើ ក្រោម សងខាង ឬ ចំកណ្តាល។</p>
<p>៥៨- តារាង អ. table បារ. tableau (m.)</p>	<p>បញ្ជីទិន្នន័យតម្រៀបតាមជួរដេកនិងជួរឈរ ភាគច្រើនខណ្ឌដោយក្រឡាបន្ទាត់។</p>
<p>៥៩- តំណ / ការតភ្ជាប់ អ. connection បារ. connexion (f.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ចំពោះប្រព័ន្ធតមនាគមន៍ មានន័យថា ផ្លូវមួយ ដែលបានបង្កើតរវាងឧបករណ៍ពីរដើម្បីប្តូរព័ត៌មាន គ្នា។ - ចំពោះភាសាសរសេរកម្មវិធី មានន័យថាយន្តការ មួយ(ពាក្យមួយ) ដែលអាចឱ្យមានអន្តរកម្ម ក្នុង ចំណោមមុខងារ។
<p>៦០- តំណភាព អ. connectivity បារ. connectivité (f.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - វិធីពិពណ៌នាថា តើឧបករណ៍ពីរប្រើចូលធ្វើការ ជាមួយគ្នាល្អយ៉ាងដូចម្តេច។ - ការផ្តល់បច្ចេកវិទ្យានិងប្រព័ន្ធតមនាគមន៍ ដើម្បី ផ្ទៀងផ្ទាត់ការបញ្ជូនទិន្នន័យរវាងបណ្តាញពីរ។

<p>៦១- ថត អ. folder / directory បារ. dossier (m.)</p>	<p>កន្លែងផ្ទុកឯកសារក្នុងកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>៦២- ថាស អ. disk បារ. disque (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍មានរាងជាបន្ទះមូលស្តើង ធ្វើពីលោហ- ធាតុ ឬ ប្លាស្ទិក... ដោយប្រើដែនម៉ាញេទិក ឬ អុបទិក... សម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យ ព័ត៌មាន ជា អចិន្ត្រៃយ៍, ឧ. ថាសចម្រៀង ថាសវីដេអូ។</p>
<p>៦៣- ថាសចល័ត អ. removable disk</p>	<p>ប្រភេទថាសមួយដែលអាចឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ងាយ ងាយស្រួលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យដោយមិនចាំបាច់ដោះ កុំព្យូទ័រទេ លើកលែងតែថាសរឹងដែលភ្ជាប់ពីខាង ក្រៅកុំព្យូទ័រ។ ឧ. ថាសចម្រៀង ថាសវីដេអូ ថាសទន់។</p>
<p>៦៤- ថាសទន់ អ. floppy disk / floppy drive / diskette បារ. disquette (f.)</p>	<p>ថាសម៉ាញេទិកស្តើងដែលត្រូវគេដាក់នៅក្នុង ប្រអប់ប្លាស្ទិករាងកាវ៉េ ហើយ ដែលគេប្រើសម្រាប់ ផ្ទុកព័ត៌មាន ទិន្នន័យ កម្មវិធី បានក្នុងបរិមាណ តិចតួច។</p>
<p>៦៥- ថាសរឹង អ. hard disk / disk drive បារ. disque dur (m.)</p>	<p>ថាសម៉ាញេទិក ដែលត្រូវគេដាក់ជាប់ឬភ្ជាប់ក្នុង កុំព្យូទ័រ ហើយ ដែលអាចផ្ទុកព័ត៌មាន ទិន្នន័យ កម្មវិធីបានក្នុងបរិមាណច្រើន។</p>

<p>៦៦- ចេរ៉ាប៊ីត អ. terabit បារ. téra-bit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង ១០២៤ ដឺហ្គាប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យក១ចេរ៉ាប៊ីតស្មើនឹង១០០០ ដឺហ្គាប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺ Tb ឬ Tbit។</p>
<p>៦៧- ចេរ៉ាបៃ អ. terabyte បារ. téra-octet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង ១០២៤ដឺហ្គាបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យក១ចេរ៉ាបៃស្មើនឹង ១០០០ដឺហ្គាបៃ ហើយ អក្សរកាត់ គឺ TB។</p>
<p>៦៨- ទិដ្ឋភាព អ. view បារ. envisager</p>	<p>ព័ត៌មានដែលបង្ហាញលើអេក្រង។</p>
<p>៦៩- ទិន្នន័យ អ. data បារ. données (f.)</p>	<p>- ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានសម្រាប់ធ្វើការពិនិត្យពិចារណា និង ត្រូវបានប្រើសម្រាប់ធ្វើការសម្រេច។ - បណ្តុំ អក្សរ លេខ និមិត្តសញ្ញា រូបភាព សំឡេង ដែលប្រើដោយកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>៧០- ទូរគមនាគមន៍ អ. telecommu- nication បារ. telecommu- nication (f.)</p>	<p>គមនាគមន៍ដែលសម្គាល់ទៅលើការបញ្ជូនពីចម្ងាយនូវទិន្នន័យ សំឡេង វីដេអូ និង ព័ត៌មានផ្សេងៗ ទាំងអាណាឡូកនិងឌីជីថល ។</p>
<p>៧១- ទំព័រវេប អ. web page/ webpage/ web-page</p>	<p>ប្រភពឬទំព័រព័ត៌មាន (ដូចជា អក្សរ រូបភាព សំឡេង វីដេអូ) នៅលើកុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ អ៊ីនធឺណិតស្តីពីប្រធានបទពិសេសណាមួយ និង អាចមើលឬទិញទំនិញផ្សេងៗតាមរយៈវេប។</p>

<p>៧២-ទ្រនិច អ. cursor បារ. curseur (m.)</p>	<p>១- សញ្ញាពិសេសមួយនៅលើអេក្រង់ មានរូបសណ្ឋានដូចជាក្បាលព្រួញ, បន្ទាត់, ប្រអប់, ចតុកោណ... លោតភ្លឺបង្ហាញ។ ២- សញ្ញាព្រួញឬរូបដែលផ្លាស់ទីលើអេក្រង់តាមចលនាកណ្តុរ។</p>
<p>៧៣- ទ្វេទិស អ. duplex បារ. duplex (m.)</p>	<p>ន. ការបញ្ជូនទិន្នន័យ(គមនាគមន៍) រវាងប្រព័ន្ធខុបករណ៍ពីរក្នុងទិសដៅទៅវិញទៅមក។ គ. នៃទ្វេទិស។</p>
<p>៧៤- ទ្វេទិស ពាក់កណ្តាល អ. half-duplex បារ. semi-duplex (m.)</p>	<p>ការបញ្ជូនទិន្នន័យ(គមនាគមន៍)រវាងប្រព័ន្ធខុបករណ៍ពីរក្នុងទិសដៅទៅវិញទៅមក ក្នុងពេលផ្សេងគ្នា។</p>
<p>៧៥- ទ្វេទិស ពេញលេញ អ. full-duplex បារ. plein duplex (m.)</p>	<p>ទ្វេទិសក្នុងពេលតែមួយព្រមគ្នា។</p>
<p>៧៦- ធាតុចូល អ. input បារ. entrée (f.)</p>	<p>ព័ត៌មានដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងកុំព្យូទ័រ ឬ ទៅក្នុងកម្មវិធី សម្រាប់ដំណើរការ ឬ រក្សាទុក។</p>
<p>៧៧- ធាតុចេញ អ. output បារ. sortie (f.)</p>	<p>ព័ត៌មានដែលកុំព្យូទ័របានបង្កើតចេញ ដោយការគណនាឬដំណើរការ។</p>

<p>៧៨- នាំចូល អ. import បារ. importeur</p>	<p>ទាញយកទិន្នន័យនៃឯកសារប្រភេទផ្សេងទៀត ដាក់ក្នុងកម្មវិធីដែលកំពុងប្រើ។</p>
<p>៧៩- នាំចេញ អ. export បារ. exporter</p>	<p>បង្កើតឯកសារប្រភេទថ្មីមួយចេញពីទិន្នន័យ ក្នុងឯកសារដើមដែលកំពុងប្រើ។</p>
<p>៨០- បង្អួច អ. window បារ. fenêtre (f.)</p>	<p>ប្រអប់រាងចតុកោណកែងមួយនៅលើផ្ទៃអេក្រង់ កុំព្យូទ័រ ដែលផ្ទុកឬបង្ហាញព័ត៌មាន ជាលទ្ធផល នៃកម្មវិធី ដែលភាគច្រើនគេអាចពង្រីក បង្រួម ផ្លាស់ទី បំបាំង ឬ បង្ហាញវាបាន។</p>
<p>៨១- បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន អ. information technology បារ. technologie (f.) de l' information(f.) / informatique (m.)</p>	<p>បច្ចេកទេសតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលប្រើសម្រាប់ បង្កើត, ទទួល, រក្សាទុក, ប្រតិបត្តិ និង ចែករំលែក ព័ត៌មាន តាមរយៈគ្រឿងអេឡិចត្រូនិក រាប់បញ្ចូល ទាំងកុំព្យូទ័រ, ទូរសព្ទ, ទូរទស្សន៍, វិទ្យុ ជាដើម។</p>
<p>៨២- បញ្ជាប់ អ. link បារ. lien (m.)</p>	<p>១- កាណាល់រវាងគ្រឿង ឬ ឧបករណ៍ពីរក្នុង ប្រព័ន្ធគមនាគមន៍។ ២- ការភ្ជាប់ផ្ទាល់ទៅអាសយដ្ឋាន (វេប...)មួយ ទៀត តាមរយៈការបង្ហាញជាពាក្យ ប្រយោគ រូបភាព ឬ និមិត្តសញ្ញាណាមួយ។ ៣- ផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រដែលបញ្ជូនប៉ារ៉ាម៉ែត្រ ទាំងឡាយទៅផ្នែកផ្សេងៗគ្នានៃកម្មវិធីនោះ។</p>

<p>៨៣- បញ្ចប់ចូល អ. login / logon</p>	<p>ដំណើរភ្ជាប់ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី កុំព្យូទ័រ បណ្តាញ កុំព្យូទ័រ ឬ ទៅក្នុងតំបន់សុវត្ថិភាពណាមួយ តាមរយៈអត្តនាមនិងលេខសម្ងាត់។</p>
<p>៨៤- បណ្តាច់ចេញ អ. logoff / logout</p>	<p>ការផ្តាច់ឬបញ្ចប់ពីការចូលក្នុងកម្មវិធី កុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>៨៥- បណ្តាញ អ. network បារ. réseau (m.)</p>	<p>បណ្តុំ មធ្យោបាយនៃការតភ្ជាប់កុំព្យូទ័រ ផ្ទះពុម្ព និង ឧបករណ៍ផ្សេងៗរួមគ្នា ដើម្បីឱ្យពួកវាអាច ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ដូចជា សំឡេង រូបភាព អត្ថបទ ។ល។ ឬ ទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក។</p>
<p>៨៦- បាហ្វ័រ អ. buffer បារ. tampon (m.)</p>	<p>ទីតាំងបណ្តោះអាសន្ន (ជាទូទៅ រំមេ) ដែលប្រើ សម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យ ក្នុងពេលកំពុងបញ្ជូនឬ ដំណើរការរវាងឧបករណ៍ពីរដែលមានល្បឿន ផ្សេងគ្នា។</p>
<p>៨៧- បិទ(ឯកសារ) អ. close បារ. fermer</p>	<p>បញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ឯកសារដែលបានបើក។</p>
<p>៨៨- បិទភ្ជាប់ អ. paste បារ. coller</p>	<p>បញ្ចេញទិន្នន័យដែលបានចម្លងទុកឬកាត់ទុកភ្ជាប់ មកត្រង់ទ្រទិច។</p>
<p>៨៩- ប៊ីត អ. bit</p>	<p>ឯកតាតូចបំផុតនៃព័ត៌មានឬនៃតួអក្សរមួយ ដែលកុំព្យូទ័រឬឧបករណ៍ផ្សេងៗអាចដំណើរការ</p>

	ហើយ វាមានតម្លៃ១(មួយ) ឬ ០(សូន្យ)។ (មកពីពាក្យ binary digit)
៩០- បុរេជម្រើស អ. default បារ. défaut (m.)	ជម្រើសមួយ តម្លៃមួយ ឬ លក្ខខណ្ឌមួយ ដែល កំណត់ទុកជាមុន ហើយ ប្រើជាស្វ័យប្រវត្តិ ប្រសិនបើគ្មានការផ្លាស់ប្តូរដោយការី។
៩១- ប៊ូត អ. boot បារ. initialiser	បើក ឬ បើកកុំព្យូទ័រឡើងវិញ ហើយ ដាក់ប្រព័ន្ធ ប្រតិបត្តិការឱ្យដំណើរការ។
៩២- ប៊ូតុង អ. button បារ. bouton (m.)	១- ឆ្មុចនៅលើកណ្តុរច្រើសម្រាប់ចុចលើវា ដើម្បី ធ្វើប្រតិបត្តិការអ្វីមួយ។ ២- ផ្នែករាងចតុកោណកែងលើផ្ទៃអេក្រង់ ដែលគេ អាចចុចលើដោយប្រើកណ្តុរបុគ្គលចុច ដើម្បីធ្វើ ប្រតិបត្តិការអ្វីមួយ។
៩៣- បើក (ឯកសារ) អ. open បារ. ouvrir	ទាញយកឯកសារដែលមានស្រាប់មកប្រើប្រាស់។
៩៤- បៃ អ. byte បារ. octet (m.)	ខ្នាតព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលជាធម្មតា មាន៨(ប្រាំបី)ប៊ីត។
៩៥- បោះពុម្ព អ. print បារ. imprimer	ផ្តិតអត្ថបទឬរូបភាព ពីឯកសារទៅលើក្រដាស ឬ លើវត្ថុផ្សេងៗ។

<p>៩៦- ប្រតិបត្តិ អ. execute / run បារ. exécuter</p>	<p>១-ធ្វើសកម្មភាពឬធ្វើកិច្ចការ ដែលកំណត់ឬ បញ្ជាដោយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ។ ២-ទាញយកកូដនៃកម្មវិធីបញ្ចូលទៅក្នុងមេម៉ូរី បន្ទាប់មកបំពេញកិច្ចការនោះ (នៅក្នុងភាសាសរសេរកម្មវិធី) ។</p>
<p>៩៧- ប្រព័ន្ធ អ. system បារ. système (m.)</p>	<p>សំណុំឧបករណ៍ កម្មវិធី ឬ បរិក្ខារកុំព្យូទ័រដែលត្រូវ បានគេរៀបចំនិងប្រើប្រាស់បញ្ចូលគ្នា ក្នុងគោល- បំណងណាមួយ។</p>
<p>៩៨- ប្រព័ន្ធ គមនាគមន៍ អ. communication system បារ. système (m.) de communication</p>	<p>បណ្តុំសមាសធាតុគមនាគមន៍ ដែលមាន ហាដវែរ សុសវែរ និង កាណាល់។</p>
<p>៩៩- ប្រអប់សន្ទនា អ. dialog box បារ. boîte (f.) de dialogue (m.)</p>	<p>បង្គុំចម្បងប្រភេទរបស់កម្មវិធី ដែលប្រើសម្រាប់ បង្ហាញទិន្នន័យលទ្ធផល និង ទទួលយកជម្រើស ឬ ចម្លើយពីអ្នកប្រើប្រាស់។</p>
<p>១០០- ប្រអប់អ៊ីមែល អ. mailbox</p>	<p>ប្រអប់សម្រាប់ផ្ទុកអ៊ីមែល។</p>
<p>១០១- ផេប៉ាប៊ីត អ. petabit បារ. péta-bit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើ នឹង ១០២៤ថេរ៉ាប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១ផេប៉ាប៊ីតស្មើនឹង១០០០ថេរ៉ាប៊ីត ហើយអក្សរកាត់ គឺ Pb ឬ Pbit។</p>

<p>១០២- ផេប៉ាបៃ អ. petabyte បារ. pétaoctet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង ១០២៤ថេរ៉ាបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យក១ផេប៉ាបៃស្មើនឹង ១០០០ ថេរ៉ាបៃ ហើយ អក្សរកាត់គឺ PB។</p>
<p>១០៣- ផ្តោះពុម្ព / ព្រីនទ័រ អ. printer បារ. imprimante (f.)</p>	<p>ឧបករណ៍សម្រាប់បោះពុម្ពអក្សរប្រូបភាពនៅលើក្រដាសឬនៅលើសម្ភារៈផ្សេងទៀត ដោយប្រើទឹកថ្នាំតាមការបញ្ជានិងត្រួតពិនិត្យរបស់កុំព្យូទ័រ។</p>
<p>១០៤- ផ្តោះពុម្ពធំ / ផ្តិតទ័រ អ. plotter បារ. traceur (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍ខ្នាតធំសម្រាប់បោះពុម្ពអក្សរប្រូបភាពនៅលើក្រដាសឬនៅលើសម្ភារៈផ្សេងទៀត ដោយប្រើទឹកថ្នាំតាមការបញ្ជានិងត្រួតពិនិត្យរបស់កុំព្យូទ័រ។ ឧទាហរណ៍ បោះពុម្ពអក្សរប្រូបភាពលើបដា។</p>
<p>១០៥- ផ្សព្វផ្សាយ អ. broadcast បារ. diffusion (f.)</p>	<p>ការបញ្ជូនទិន្នន័យពីឧបករណ៍បញ្ជូនមួយទៅគ្រប់ឧបករណ៍ទទួលក្នុង បណ្តាញ។</p>
<p>១០៦- ព័ត៌មាន អ. information បារ. information (f.)</p>	<p>ទិន្នន័យដែលបានរៀបចំក្នុងកុំព្យូទ័រតាមវិធីសាស្ត្រណាមួយប្រកបដោយន័យអាចយល់បាន និង ងាយស្រួលហោយកមកប្រើ។</p>
<p>១០៧- ព័ត៌មានវិទ្យា អ. informatics បារ. sciences de l'information (m.)</p>	<p>វិទ្យាសាស្ត្រសិក្សាអំពីព័ត៌មាន។ ការសិក្សានៅទីនេះសំដៅលើបច្ចេកទេស ប្រមូលផ្តុំ រៀបចំ ដោះស្រាយ ទាក់ទង និង កត់ត្រាតាមបែបឌីជីថល។</p>

<p>១០៨- ពហុផ្សាយ អ. multicast បារ. multicast (f.)</p>	<p>ការបញ្ជូនទិន្នន័យពីឧបករណ៍បញ្ជូនមួយទៅឧបករណ៍ទទួលច្រើនតាមគោលដៅដែលបានកំណត់ក្នុងបណ្តាញ។</p>
<p>១០៩- ពាក្យសម្ងាត់ អ. password បារ. mot de passe</p>	<p>សញ្ញាសម្ងាត់ដែលអ្នកប្រើប្រាស់ប្រើសម្រាប់ទាក់ទងជាមួយប្រព័ន្ធ (ដូចជា កម្មវិធីប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនង) ដើម្បីបញ្ជាក់ឬផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកប្រើ និង អាចឱ្យអ្នកប្រើចូលប្រើប្រព័ន្ធបាន។</p>
<p>១១០- ពុម្ពអក្សរ អ. font បារ. police (f.)</p>	<p>សំណុំតួអក្សរដែលមានរចនាបថ ទំហំ និងប្រភេទតែមួយ។</p>
<p>១១១- រែន អ. (PAN: Personal Area Network) បារ. réseau personnel (m.)</p>	<p>បណ្តាញកុំព្យូទ័រ (ភាគច្រើនគ្មានខ្សែ) សម្រាប់ទាក់ទងទិន្នន័យជាលក្ខណៈបុគ្គល ក្នុងចម្ងាយប្រហែលដប់ម៉ែត្រ។</p>
<p>១១២- ម៉ឺនុយ អ. menu បារ. menu (m.)</p>	<p>បញ្ជីនៃជម្រើសទាំងឡាយដែលបង្ហាញនៅលើអេក្រង់កុំព្យូទ័រក្នុងកម្មវិធីឬឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់។</p>
<p>១១៣- ម៉ូដឹម អ. modem បារ. modem (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកដែលអាចឱ្យបញ្ជូនទិន្នន័យ ឬ ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន តាមរយៈខ្សែទូរសព្ទពីកុំព្យូទ័រមួយទៅកុំព្យូទ័រមួយទៀត។</p>

<p>១១៤- មូលទិន្នន័យ អ. database បារ. base (f.) de données (f.)</p>	<p>បណ្តុំនៃទំនាក់ទំនងទិន្នន័យឬព័ត៌មានដែលរក្សាទុកក្នុងកុំព្យូទ័រតាមវិធីណាមួយដោយក្នុងនោះ គេអាចងាយស្រួលមើល បន្ថែម ស្វែងរក ឬ ផ្លាស់ប្តូរ។</p>
<p>១១៥- មើល អ. view បារ. envisager</p>	<p>សង្កេតព័ត៌មានដែលបង្ហាញលើអេក្រង។</p>
<p>១១៦- មើលមុន អ. preview បារ. prévisualiser</p>	<p>សង្កេតព័ត៌មានដែលបង្ហាញលើអេក្រង មុននឹងធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ។ ២. មើលមុនបោះពុម្ព (Print Preview)។</p>
<p>១១៧- មេម៉ូរី អ. memory</p>	<p>ឧបករណ៍ គ្រឿង ឬ ផ្នែកនៃកុំព្យូទ័រដែលអាចផ្ទុកទិន្នន័យ កម្មវិធី ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ បណ្តោះអាសន្ន។ ឧបករណ៍នេះផ្ទុកទិន្នន័យក្នុងទម្រង់ជាឈឺប។</p>
<p>១១៨- មេហ្គាបៃ អ. megabyte បារ. mégaoctet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលស្មើនឹង ១០២៤ គីឡូបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យកមួយមេហ្គាបៃស្មើនឹង ១០០០គីឡូបៃ ហើយអក្សរកាត់ គឺMB។</p>
<p>១១៩- មេហ្គាប៊ីត អ. megabit បារ. mégabit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង ១០២៤ គីឡូប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យកមេហ្គាប៊ីតស្មើនឹង ១០០០គីឡូប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺMb ឬ Mbit។</p>

<p>១២០- មែន អ. (MAN: Metropolitan Area Network) ប្រា. réseau métropolitain (m.)</p>	<p>បណ្តាញកុំព្យូទ័រក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រឆ្ងាយៗ ឬ ក្រុមនៃលែន ដែលអាចមានចម្ងាយរហូតដល់ ៧៥ គីឡូម៉ែត្រ។</p>
<p>១២១- យថាភូតកម្ម អ. authentication ប្រា. authentification (f.)</p>	<p>ការបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណអ្នកប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ក្នុងគោលបំណងសន្តិសុខ ដោយការផ្ទៀងផ្ទាត់ (ឈ្មោះ លេខសម្ងាត់ កាត ក្រយៅដៃ សំឡេង ភ្នែក មុខ ។ល។)</p>
<p>១២២- យុត្តាបៃ អ. yottabyte ប្រា. yottabyte / yottaoctet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើ នឹង ១០២៤សិបបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១យុតាបៃស្មើនឹង ១០០០សិបបៃ ហើយ អក្សរកាត់គឺ YB។</p>
<p>១២៣- យុត្តាប៊ីត អ. yottabit ប្រា. yottabit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលស្មើ នឹង ១០២៤សិបប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១យុត្តាប៊ីតស្មើនឹង ១០០០សិប ប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់គឺ Yb ឬ Ybit។</p>
<p>១២៤- យូអឺអិល អ. URL / uniform resource locator</p>	<p>អាសយដ្ឋានធនធាន ឯកសារ កម្មវិធី ឬ ទំព័រ- វេប នៅលើបណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ អ៊ីនធឺណិត។ ឧទាហរណ៍ ៖ http://www.rac-academy.edu.kh, http://www.cambodia.gov.kh, http://www.google.com,</p>

	<p>ftp:// info. apple.com, http://www. sharpened. net/glossary/ definition.php?url, http://www.webopedia.com/TERM/U/url. html, ហៅថា យូអអិល។</p>
<p>១២៥- រក្សាទុក អ. save បារ. enregistrar/ sauvegarder</p>	<p>ទុកដាក់ឯកសារឬព័ត៌មានត្រង់ទីតាំងដើម។</p>
<p>១២៦- រក្សាទុកជា (ឯកសារ) អ. save as... បារ. enregistrar sous...</p>	<p>ទុកដាក់ឯកសារសាជាថ្មីដោយផ្លូវឈ្មោះ ឬ ទីតាំងឬប្រភេទ។</p>
<p>១២៧- បារឧបករណ៍ អ. toolbar បារ. barre d'outils (m.)</p>	<p>បារឬបង្អួចដែលមានផ្ទុកអាយខននៃ ប្រដាប់ប្រដា។</p>
<p>១២៨- រឹម អ. margin បារ. marge (f.)</p>	<p>ផ្នែកទំនេររវាងដោយទំព័រ ឬ តារាង និង អត្ថបទ។</p>
<p>១២៩- រឹម អ. RAM (Random Access Memory)</p>	<p>មេម៉ូរីដែលស៊ីកីយូ ហាដវែរ ឬ កម្មវិធីណាមួយ អាចអានឬសរសេរទិន្នន័យបណ្តោះអាសន្ន។</p>

<p>បារ. RAM / Barrette de mémoire vive (f.)</p>	
<p>១៣០- លក្ខណៈសម្បត្តិ អ. property បារ. propriété (f.)</p>	<p>ភាពសព្វគ្រប់នៃព័ត៌មានរបស់ឯកសារ ហាដវែរ សុសវែរ ដូចជា ឈ្មោះ ទំហំ កាលបរិច្ឆេទនៃការ បង្កើត កាលបរិច្ឆេទកែប្រែ ។ល។</p>
<p>១៣១- លទ្ធភាព អ. availability បារ. disponibilité (f.)</p>	<p>ភាពអាចប្រើប្រាស់បាន ភាពមានសេវា។</p>
<p>១៣២- លុប អ. delete បារ. supprimer</p>	<p>បំបាត់អត្ថបទ អក្សរ រូបភាព... ចេញពីឯកសារ ឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ ឬចេញពីប្រព័ន្ធ។</p>
<p>១៣៣- លេខយោង អ. footnote បារ. note (f.) en bas (f.) de page (f.)</p>	<p>សេចក្តីនៅខាងក្រោមនៃទំព័រ សម្រាប់ប្រើជា អំណះអំណាងរបស់អត្ថបទ។</p>
<p>១៣៤- លែន អ. (LAN: Local Area Network) បារ. réseau local (m.)</p>	<p>បណ្តាញកុំព្យូទ័រក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រជិតៗ (ដូចជា ក្នុងបន្ទប់តែមួយ ការិយាល័យតែមួយ អគារតែមួយ ...) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យកុំព្យូទ័រអាច ចែករំលែកគ្នាប្រើនូវឯកសារ កម្មវិធី និងឧបករណ៍ ផ្សេងៗ។</p>

<p>១៣៥- វិក្កជនីយកម្ម អ. decryption ប៊ាវ. décryptage (m.)</p>	<p>ដំណើរការប្តូរទិន្នន័យពីទម្រង់កូដិមកជាទម្រង់ដើមវិញ (ផ្ទុយពីកូដនីយកម្ម) ។</p>
<p>១៣៦- វិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រ អ. computer science ប៊ាវ. informatique (f.)</p>	<p>វិទ្យាសាស្ត្រដែលសិក្សាពីកុំព្យូទ័រ រួមមានការរៀបចំ, ដំណើរការ និង ការប្រើប្រាស់ក្នុងនោះមានហាងវែរ សុសវែរ និង ការសរសេរកម្មវិធី។</p>
<p>១៣៧- វិធីសាស្ត្រ / អាល់ហ្គោរីត អ. algorithm ប៊ាវ. algorithme (m.)</p>	<p>បណ្តាកម្មវិធីនិងគោលការណ៍ ដែលប្រើដើម្បីអនុវត្តប្រដោះស្រាយសកម្មភាពឬបញ្ហាណាមួយ។</p>
<p>១៣៨- វិធីការ អ. protocol ប៊ាវ. protocole (m.)</p>	<p>វិធានឬក្បួនក្នុងការបញ្ជូនព័ត៌មាន។</p>
<p>១៣៩- វិសមកាល អ. asynchronous ប៊ាវ. asynchrone</p>	<p>ដែលមិនសមកាល (ផ្ទុយពីពាក្យ សមកាល) ។</p>
<p>១៤០- វិសិដ្ឋកម្ម / អាប់ក្រេដ អ. upgrade</p>	<p>ការជំនួសសមាសភាគចាស់នៃប្រព័ន្ធ (ផលិតផលកម្មវិធី) ដោយសមាសភាគថ្មីបំផុត ។</p>

<p>១៤១- វីនដូ អ. windows បារ. windows</p>	<p>ឈ្មោះសុសវែរមួយប្រភេទដែលជាប្រព័ន្ធដំណើរការកុំព្យូទ័រ ងាយស្រួលប្រើនិងអាចធ្វើកិច្ចការបានច្រើនបែប (អាចបើកជាបង្អួចច្រើន) ក្នុងពេលតែមួយ។ វាត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រុមហ៊ុន Microsoft។</p> <p><u>បញ្ជាក់</u> : គ្រប់កុំព្យូទ័រអាចដំណើរការបានលុះត្រាតែមានប្រព័ន្ធដំណើរការ។</p>
<p>១៤២- វេប អ. web / w3 / www / world wide web បារ. web (m.)</p>	<p>សេវា ប្រព័ន្ធ ឬ បណ្តាញឯកសារព័ត៌មាន ដែលគេអាចស្វែងរកបាននៅលើបណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ អ៊ីនធឺណិត តាមរយៈការប្រើ HTTP, WAIS, FTP, Telnet ។ល។ ឬបណ្តាញកុំព្យូទ័រដែលកើតចេញពីបណ្តុំអាសយដ្ឋាននៅលើអ៊ីនធឺណិតដែលផ្តល់នូវប្រភព អត្ថបទ រូបភាព សំឡេង វីដេអូ តាមរយៈការប្រើ HTTP។</p>
<p>១៤៣- វេបមាត អ. webmaster បារ. webmaster</p>	<p>មនុស្សឬក្រុមមនុស្ស ដែលមានជំនាញរៀបចំ ប្តង់ បង្កើត អភិវឌ្ឍ ថែរក្សា គ្រប់គ្រងអាសយដ្ឋានវេបនៃស្ថាប័នផ្សេងៗ។</p>
<p>១៤៤- វែន អ. (WAN: Wide Area Network) បារ. réseau étendu (m.)</p>	<p>បណ្តាញកុំព្យូទ័រក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រឆ្ងាយៗ (ឧទាហរណ៍ បណ្តាញឆ្លងខេត្ត ឬប្រទេស) ។</p>

<p>១៤៥- សិក អ. insert បារ. insérer</p>	<p>ដាក់អ្វីមួយ (វត្ថុ ទិន្នន័យ...) ចូលទៅក្នុងអ្វីមួយ ផ្សេងទៀត។</p>
<p>១៤៦- សញ្ញា អ. signal បារ. signal (m.)</p>	<p>១- ទម្រង់រលកដែលប្រើសម្រាប់នាំព័ត៌មាន។ ២- ពាក្យកាត់ឬពាក្យខ្លីៗដែលប្រើសម្រាប់នាំ កូដត្រួតពិនិត្យ។</p>
<p>១៤៧- សញ្ញាចង្អុល អ. pointer</p>	<p>សញ្ញានៅលើអេក្រងកុំព្យូទ័រ ជាទូទៅមានរាង ដូចជាក្បាលព្រួញដែលគ្រប់គ្រងដំណើរការដោយ កណ្តុរ។</p>
<p>១៤៨- សន្តិសុខ អ. security បារ. sécurité (f.)</p>	<p>បច្ចេកវិទ្យាប្រឆាំងនឹងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ព័ត៌មាន ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត។</p>
<p>១៤៩- សន្ទស្សន៍ អ. index / subscript បារ. index (m.)</p>	<p>កំណត់សម្គាល់ឬលេខសម្គាល់ធាតុនៃអ៊ីវ៉េ ក្នុង ភាសាសរសេរកម្មវិធី។</p>
<p>១៥០- សមកាល អ. synchronous បារ. synchrone</p>	<p>ដែលធ្វើសកម្មភាពត្រូវគ្នាទៅនឹងឧបករណ៍មួយ ទៀត។</p>
<p>១៥១- សមកាលកម្ម អ. synchronization បារ. synchronisation (f.)</p>	<p>ការបន្ស៊ីសកម្មភាពឬកាលវេលាឱ្យស្មើគ្នារវាង កុំព្យូទ័រឬឧបករណ៍ពីរ។</p>

<p>១៥២- សមាសភាគ អ. component បារ. composant (m.)</p>	<p>ផ្នែកនៃប្រព័ន្ធឬកម្មវិធី ដែលបង្កើតមុខងារ ពិសេសមួយ ហើយ ត្រូវបានរៀបចំតាមមធ្យោបាយមួយដើម្បីងាយស្រួលដំណើរការជាមួយ ផ្នែកដទៃទៀត។</p>
<p>១៥៣- សិកទ័រ អ. sector បារ. secteur (m.)</p>	<p>ផ្នែកតូចបំផុតនៃឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ។</p>
<p>១៥៤- សិក្តាបៃ អ. zettabyte បារ. zettaoctet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលស្មើនឹង ១០២៤ អ៊ិចសាបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១សិក្តាបៃស្មើនឹង ១០០០អ៊ិចសាបៃ ហើយ អក្សរកាត់ គឺ ZB។</p>
<p>១៥៥- សិក្តាប៊ីត អ. zettabit បារ. zettabit (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើនឹង១០២៤អ៊ិចសាប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១សិក្តាប៊ីតស្មើនឹង១០០០អ៊ិចសាប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺ Zb ឬ Zbit។</p>
<p>១៥៦- ស៊ីក្រីយូ អ. CPU (Central Processing Unit)/ Processor/ Microprocessor បារ. UC (Unité Centrale) (f.)</p>	<p>ឧបករណ៍បណ្តុំរៀបចំដែលធ្វើការងារបីយ៉ាងគឺ</p> <ol style="list-style-type: none"> ១- ត្រួតពិនិត្យដំណើរការកុំព្យូទ័រ, ២- ធ្វើប្រមាណវិធីបែបតក្កវិទ្យានិងនព្វន្ត, ៣- ទទួលធាតុចូលនិងបង្កើតធាតុចេញ។

<p>១៥៧- សុសវែរ អ. software បារ. logiciel (m.)</p>	<p>បណ្តុំឃ្លាបញ្ជាដែលធ្វើឱ្យហាងវែរកុំព្យូទ័រដំណើរការត្រួត, ពិនិត្យមុខងាររបស់ហាងវែរនោះ, ត្រួតពិនិត្យអ្វីដែលកុំព្យូទ័រធ្វើការ និង អាចប្រើប្រាស់វាដើម្បីធ្វើកិច្ចការឬការងារផ្សេងៗ។</p>
<p>១៥៨- ស៊ីម អ. border បារ. bordure (f.)</p>	<p>ផ្នែកដែលរុំជុំវិញអត្ថបទ រូបភាព ឬ តារាង ដែលអាចមានរាងជាបន្ទាត់ឬរូបលម្អ។</p>
<p>១៥៩- សេរ្យបករណ៍ អ. server បារ. serveur (m.)</p>	<p>កុំព្យូទ័រឬឧបករណ៍ដែលផ្គត់ផ្គង់ព័ត៌មានឬសេវាផ្សេងៗដល់កុំព្យូទ័រដទៃទៀត ក្នុងបណ្តាញ។</p>
<p>១៦០- សែន អ. (SAN: Storage Area Network) បារ. réseau (m.) de stockage (m.)</p>	<p>បណ្តាញឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ សម្រាប់ចែករំលែកតាមមធ្យោបាយមួយ ដែលថាសផ្ទុកទិន្នន័យទាំងនោះ ថ្វីត្បិតតែនៅក្នុងលែនឬវែន តែវាដំណើរការហាក់ដូចជាបានភ្ជាប់ក្នុងកុំព្យូទ័រផ្ទាល់។</p>
<p>១៦១- សំណុំឈឺប អ. chipset បារ. ensemble d' éclat (m.)</p>	<p>ក្រុមឈឺបដែលធ្វើការរួមគ្នាក្នុងកិច្ចការណាមួយ។</p>
<p>១៦២- ស្ពែន អ. scan បារ. scanner</p>	<p>រាវរករូប (រូបភាព អក្សរ...) ឬធាតុ(មេរោគ...) នានា ដើម្បីបង្កើតជាទិន្នន័យ ដោយប្រើឧបករណ៍ឬកម្មវិធី, ឧ. ស្ពែនមេរោគ, ស្ពែនរូបភាព។</p>

<p>១៦៣- វ៉ែនស្កែន អ. scanner បារ. scanner (m.)</p>	<p>ឧបករណ៍ឬកម្មវិធីដែលប្រើសម្រាប់វ៉ែនស្កែន។</p>
<p>១៦៤- ស្លឹក អ. insert</p>	<p>ផ្ទះចម្បាំងនៅលើក្តារចុចដែលមានតួនាទីផ្លាស់ប្តូរពីការសរសេរព្រែកបន្ថែម ទៅការសរសេរត្រួត និង ប្រាសមកវិញ។</p>
<p>១៦៥- ស្វ័យអត្ថបទ អ. autotext បារ. autotexte (m.)</p>	<p>ផ្នែកនៃអត្ថបទ (សញ្ញា ពាក្យ ឃ្លា រូបភាព...) ដែលបានរក្សាទុកក្នុងកម្មវិធី (មិនមែនក្នុងបាហ្វ័រទេ) ហើយ យើងអាចបញ្ចេញមកប្រើបាននៅពេលក្រោយ។</p>
<p>១៦៦- ហាដវែរ អ. hardware បារ. hardware matériel (m.)</p>	<p>សមាសធាតុអេឡិចត្រូនិកនិងមេកានិករបស់កុំព្យូទ័រ។</p>
<p>១៦៧- ហ្វ័រម៉ាត អ. format បារ. format (m.)</p>	<p>ការកំណត់សណ្ឋានឬរៀបរៀងអត្ថបទ ឬ ការរៀបចំទិន្នន័យសម្រាប់ រក្សាទុកឬបង្ហាញក្នុងកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>១៦៨- អត្តនាម អ. username បារ. nom d'utilisateur (m.)</p>	<p>ឈ្មោះសម្គាល់អ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីចូលទៅប្រើកុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ អ៊ីនធឺណិត។ ពេលខ្លះគេត្រូវការប្រើជាមួយលេខសម្ងាត់មុននឹងអាចប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រឬអ៊ីនធឺណិតបាន។</p>
<p>១៦៩- អតិថិជន អ. client</p>	<p>១- កុំព្យូទ័រឬឧបករណ៍ដែលភ្ជាប់ទៅបណ្តាញមួយ ហើយ ប្រើប្រាស់ប្រភពធានា (ទិន្នន័យ ឯកសារ</p>

<p>បារ. client (m.)</p>	<p>...) របស់កុំព្យូទ័រឬឧបករណ៍មួយទៀត។</p> <p>២- កម្មវិធីក្នុងកុំព្យូទ័រមួយដែលទទួលយកឬស្នើសុំទិន្នន័យពីកម្មវិធីក្នុងកុំព្យូទ័រមួយទៀត នៅលើបណ្តាញ។</p>
<p>១៧០- អនឡាញ អ. online/on-line បារ. en ligne</p>	<p>១- ភិ.វិ. កំពុងជាប់ (មិនដាច់)ឬ ប្រុងប្រៀបធ្វើការជាមួយឧបករណ៍ឬបណ្តាញណាមួយ។</p> <p>២- ខ្ញុំស្ថិតនៅអនឡាញ (ក្នុងអ៊ីនធឺណិត) ព្រើនទម្រ ស្ថិតនៅអនឡាញ។</p> <p>៣- គ. ដែលស្ថិតក្នុងសភាពអនឡាញ។</p> <p>៤- ហាងទំនិញអនឡាញ។</p>
<p>១៧១- អនុញ្ញាត អ. authorization បារ. autorisation (f.)</p>	<p>ការផ្តល់សិទ្ធិដល់បុគ្គលឬស្ថាប័នដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទិន្នន័យឬធនធាននៅលើបណ្តាញ។</p>
<p>១៧២- អនុគមន៍ អ. function/ routine/ procedure/ subroutine/ subprogram បារ. fonction(f.) / procédure (f.)</p>	<p>១-ប្រមាណវិធីនៃកុំព្យូទ័រដែលបានរក្សាទុកក្រោមឈ្មោះមួយដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលមួយកាលណាគេហៅឈ្មោះនោះ ហើយ ឈ្មោះនេះផ្ទុកលទ្ធផលដែលបានបង្កើត និង យកលទ្ធផលនេះមកប្រើប្រាស់តាមតម្រូវការ។ (សម្រាប់ពាក្យ function/routine) ។</p> <p>២-ក្រុមសំណើក្រោមឈ្មោះមួយដែលអាចគណនានិងហៅមកប្រើ ហើយទទួលបានតម្លៃមួយត្រឡប់មកវិញ ហើយ ឈ្មោះនេះផ្ទុកលទ្ធផលដែលបាន</p>

	<p>បង្កើតនិងយកលទ្ធផលមកប្រើប្រាស់តាមតម្រូវការ។ (សម្រាប់ពាក្យ Function/ Routine)។</p> <p>៣-សំណើឬសកម្មភាពនៃភាសាសរសេរកម្មវិធីដែលបង្កើតឡើងដើម្បីសម្រេចកិច្ចការ ប្រមាណ-ប្រមាណវិធី... គោលដៅមួយឬច្រើន។</p>
<p>១៧៣- អន្តរកម្មនៃបណ្តាញ អ. internet working</p>	<p>ទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមករវាងបណ្តាញពីរ ឬច្រើន(ពាក្យនេះអាចសម្គាល់ទៅលើផលិតផលនីតិវិធី ឬ បច្ចេកវិទ្យា)។</p>
<p>១៧៤- អន្តរបណ្តាញ អ. internetwork</p>	<p>ការតភ្ជាប់បណ្តាញពីរប្រើប្រាស់ចូលគ្នាតាមរយៈឧបករណ៍ផ្សេងៗ ដែលជាទូទៅ មានតួនាទីធ្វើឱ្យក្លាយជាបណ្តាញតែមួយ ដើម្បីអាចឱ្យទិន្នន័យនៃកុំព្យូទ័រមួយនៅលើបណ្តាញមួយអាចឆ្លងកាត់ទៅកុំព្យូទ័រមួយនៅលើបណ្តាញមួយទៀត។</p>
<p>១៧៥- អន្តរមុខ អ. interface បារ. interface (f.)</p>	<p>ចំណុចតំណរវាងមុខពីរ (កុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍ ឬកម្មវិធី) សម្រាប់ឱ្យពួកវាអាចធ្វើការជាមួយគ្នាបាន។</p>
<p>១៧៦- អហ្សឡាញ អ. off-line/offline បារ. hors ligne</p>	<p>១- កិ.វិ. មិនជាប់ឬមិនប្រុងប្រៀបធ្វើការជាមួយឧបករណ៍ឬបណ្តាញណាមួយ (ផ្ទុយនឹងពាក្យអនឡាញ)។</p> <p>២- គ. ដែលមិនស្ថិតក្នុងសភាពអនឡាញ។</p>
<p>១៧៧- អាក់សេស អ. access បារ. accès (m.)</p>	<p>១- ការបញ្ជូនទិន្នន័យទៅវិញទៅមកក្នុងមេម៉ូរី។</p> <p>២- លទ្ធភាពក្នុងការចូលទៅប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ ឬកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ។</p>

<p>១៧៨- អាណាឡូក អ. analog បារ. analogue (m.) analogique (adj.)</p>	<p>ន. សញ្ញាដែលតម្លៃរបស់វាអាចប្រែប្រួលជាប់ៗគ្នាតាមពេល។ គ. ដែលទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធឬគ្រឿងមួយដែលមានរលកសញ្ញាប្រែប្រួលជាប់ៗគ្នាតាមពេល។ ខ. រលកសំឡេងជាសញ្ញាអាណាឡូក។</p>
<p>១៧៩- អាប័រដេត អ. update បារ. mettre à jour</p>	<p>ការបន្ថែមព័ត៌មាន, លក្ខណៈទម្រង់ថ្មី ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី ឬ ផលិតផលដែលបានចេញផ្សាយរួច ឬ ដែលមានស្រាប់។</p>
<p>១៨០- អាយខន អ. icon បារ. icône (f.)</p>	<p>រូបតំនូរតូចលើអេក្រងដែលតំណាងឱ្យការបំពេញកិច្ចការអ្វីមួយ។</p>
<p>១៨១- អាសយដ្ឋានអ៊ីមែល អ. e-mail address</p>	<p>អាសយដ្ឋានដែលសម្គាល់ឱ្យអ៊ីមែល។</p>
<p>១៨២- អាសយដ្ឋានវេប/ វេបសាយ អ. website/ web site</p>	<p>ការប្រមូលផ្តុំ ទីតាំងប្រមូលផ្តុំ ឬ កន្លែងប្រមូលផ្តុំទំព័រវេបនៅលើបណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ អ៊ិនធឺណិតដែលរក្សាទុកដោយអង្គការ ស្ថាប័នរដ្ឋ ឯកជន ឬ បុគ្គលម្នាក់ៗ។ បញ្ជាក់ ៖ ទីតាំង ឬ កន្លែងនៅទីនេះគឺជាកុំព្យូទ័រ។ ខ. http://www.rac-academy.edu.kh ជាអាសយដ្ឋានវេប/វេបសាយរបស់រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។</p>

<p>១៨៣- អាសយដ្ឋាន ម៉ែក អ. MAC Address (Media Access Control Address) បារ. adresse MAC (f.)</p>	<p>លេខអចិន្ត្រៃយ៍នៃហាដវែរសម្រាប់អន្តរមុខ ក្នុងបណ្តាញ។ លេខនេះជាប់នឹងហាដវែរ តាំងពី ទឹកនៃឯកសារ។</p>
<p>១៨៤- អាសយដ្ឋាន អាយភី អ. IP Address (Internet Protocol Address) បារ. Address IP (f.)</p>	<p>អាសយដ្ឋានមានទម្រង់ជាលេខសម្រាប់សម្គាល់ ឱ្យកុំព្យូទ័រឧបករណ៍មួយនៅក្នុងបណ្តាញ ឬ អ៊ីនធឺណិត។</p>
<p>១៨៥- អ៊ិចត្រាណិត អ. extranet បារ. extranet (m.)</p>	<p>បណ្តាញរបស់ស្ថាប័នមួយដែលផ្តល់សិទ្ធិឱ្យ អតិថិជនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេសអាចប្រើអ៊ីន- ត្រាណិតបាន ឬ អ៊ីនត្រាណិតរបស់ស្ថាប័នមួយ ដែលផ្តល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងក្នុងនិងក្រៅ ប្រទេសអាចផ្លាស់ប្តូរឬចែករំលែកព័ត៌មាន។</p>
<p>១៨៦- អ៊ិចសាប៊ីត អ. exabit បារ. exabit (m.)</p>	<p>ឌីជីតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រដែលស្មើ នឹង ១០២៤ដេថាប៊ីត។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយ គេកំណត់យក១អ៊ិចសាប៊ីតស្មើនឹង ១០០០ដេថា- ប៊ីត ហើយ អក្សរកាត់ គឺ Eb ឬ Ebit។</p>

<p>១៨៧- អិចសាយបៃ អ. exabyte បារ. exaocet (m.)</p>	<p>ខ្នាតនៃបន្ទុកព័ត៌មានឬទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលស្មើនឹង ១០២៤ដេថាបៃ។ ជាទូទៅ ក្នុងការនិយាយគេកំណត់យក១អិចសាយបៃស្មើនឹង១០០០ដេថាបៃហើយ អក្សរកាត់ គឺ EB។</p>
<p>១៨៨- អ៊ិនត្រាណិត អ. intranet, បារ. intranet (m.)</p>	<p>បណ្តាញរបស់ស្ថាប័នមួយដែលប្រើបច្ចេកវិទ្យាអ៊ិនធឺណិត ដើម្បីបញ្ជូនទិន្នន័យ។</p>
<p>១៨៩- អ៊ិនធឺណិត (បណ្តាញសកល) អ. internet (net, or cyber) បារ. internet (m.)</p>	<p>បណ្តាញកុំព្យូទ័រពិភពលោកដែលអាចឱ្យមនុស្សចែករំលែកព័ត៌មាន និង ទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក។</p>
<p>១៩០- អ៊ីមែល អ. mail / e-mail បារ. courrier électronique (m.)</p>	<p>១- សារជាអក្សរ រូបភាព សំឡេង វីដេអូ ដែលត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈបណ្តាញអេឡិចត្រូនិកនានា។ ២- មធ្យោបាយបញ្ជូនឬទទួលទិន្នន័យ អក្សររូបភាព សំឡេង វីដេអូ ពីកុំព្យូទ័រមួយទៅកុំព្យូទ័រមួយទៀតលើបណ្តាញ។</p>
<p>១៩១- អ៊ីវ៉េ អ. array បារ. tableau (m.)</p>	<p>បណ្តុំលំដាប់ធាតុក្រោមឈ្មោះនិងប្រភេទទិន្នន័យតែមួយតាមទំហំវិមាត្រ។</p>
<p>១៩២- អូស៊ីអ អ. OCR (Optical Character Recognition) បារ. ROC</p>	<p>កម្មវិធីមួយប្រភេទសម្រាប់ទទួលយកទិន្នន័យជារូប ហើយ បំប្លែងជាអត្ថបទ។</p>

<p>(Reconnaissance Optique des Caractères) (f.)</p>	
<p>១៩៣- អេក្រង់ អ. screen បារ. écran (m.)</p>	<p>ផ្ទៃកម្រាលនៃឧបករណ៍ឬឧបករណ៍ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងកុំព្យូទ័រសម្រាប់បង្ហាញព័ត៌មាន។</p>
<p>១៩៤- អាំងទែរហ្វេរ៉ង់ អ. interference បារ. interférence (f.)</p>	<p>បាតុភូតកើតឡើងពេលដែលរលកពីរដាលកាត់គ្នាក្នុងមជ្ឈដ្ឋានតែមួយ។</p>
<p>១៩៥- ឯកទិស អ. simplex បារ. simplex (m.)</p>	<p>ន. ការបញ្ជូនទិន្នន័យ (គមនាគមន៍) តាមទិសដៅតែមួយគត់ពីឧបករណ៍បញ្ជូនទៅឧបករណ៍ទទួល។ ឧទាហរណ៍ ការផ្សាយតាមប្រព័ន្ធទូរទស្សន៍ ឬ វីឡូ។ គ. នៃឯកទិស។</p>
<p>១៩៦- ឯកផ្សាយ អ. unicast បារ. unicast (m.)</p>	<p>ការបញ្ជូនទិន្នន័យពីឧបករណ៍បញ្ជូនមួយទៅឧបករណ៍ទទួលតែមួយគត់ក្នុងបណ្តាញ។</p>
<p>១៩៧- ឯកសារ អ. file បារ. fichier (m.)</p>	<p>ព័ត៌មាន កម្មវិធី សំណុំទិន្នន័យមានឈ្មោះកំណត់មួយដែលរក្សាទុកក្នុងថាស ឬ ឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យផ្សេងៗរបស់កុំព្យូទ័រ។</p>
<p>១៩៨- ឯកសិទ្ធិ អ. privilege បារ. privilège (m.)</p>	<p>សិទ្ធិដំណើរការ (ដូចជា ចូល មើល បើក បញ្ជូន បង្កើត លុប កែសម្រួល...) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យអត្តនាមម្នាក់ប្រើធនធាននៅក្នុងកុំព្យូទ័រឬនៅលើបណ្តាញកុំព្យូទ័រ។</p>

<p>១៩៩- ឯកជនភាព អ. privacy បារ. intimité (f.)</p>	<p>លក្ខខណ្ឌដែលបុគ្គលឬស្ថាប័នមានសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យអាក់សេសផ្សេងៗ ទៅកាន់ទិន្នន័យរបស់ខ្លួននៅក្នុងកុំព្យូទ័រឬបណ្តាញកុំព្យូទ័រ។</p>
<p>២០០- ឧបទស្សន៍/ ម៉ូនីទ័រ អ. monitor</p>	<p>ឧបករណ៍សម្រាប់បង្ហាញអក្សរឬរូបភាពពីកុំព្យូទ័រ, ឧទាហរណ៍ ឧបទស្សន៍កុំព្យូទ័រ។</p>
<p>២០១- ឧបករណ៍ អ. tool បារ. outil (m.)</p>	<p>សំណុំកម្មវិធីឬប្រដាប់ប្រដាសម្រាប់ប្រើក្នុងកុំព្យូទ័រឬក្នុងបណ្តាញ។</p>

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២ ០០០ច្បាប់

នៅរោងពុម្ព ស៊ី យូ

ផ្ទះលេខ ៣៥CEO មហាវិថីសុធារស សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ